

Delte meninger
om stress
blandt TAP'er 8

Advarsel
mod at
strømline
fremtidens
forskere 5

Professoren
vil have
pris på
miljøet 6

CAMPUS

A A R H U S U N I V E R S I T E T

7
10.04.06

Lars Kruse/AU-foto

Et spil om fusioner

En ny organisering af forsknings- og uddannelseslandskabet i Danmark er på vej. Videnskabsministeren ønsker større og stærkere enheder, der skal kæmpe om studerende og forskningsmidler både nationalt og internationalt og bringe dansk forskning og

uddannelse op i den absolutte verdenselite.

Aarhus Universitet har med sit fusionsudspil sat navne på de seks institutioner, man forestiller sig i første omgang kunne integreres med Aarhus Universitet. Den foreløbige reaktion er et ja og fem

måske'er. Universitetets bestyrelsesformand Jens Bigum er hverken overrasket eller skuffet over de første udmeldinger.

– Fusioner er det muliges kunst, og fusionsløbet er kun lige skudt i gang, siger han.

Side 4

Campus Århus

Jens Bigum,
formand for bestyrelsen, AU

Aarhus Universitet hilser en diskussion om, og en eventuel omorganisering af, uddannelses- og forskningslandskabet i Danmark velkommen.

Udgangspunktet for en omorganisering må være en øget fleksibilitet i sammensætningen af de videregående uddannelser og en balanceret fordeling af de stærke forskningsmiljøer, som skal sikre den nødvendige videnoverførsel til både det private erhvervsliv og det øvrige samfund.

Århus har i dag et unikt, stærkt og bredt tilbud af korte og lange videregående uddannelser. Det er derfor nærliggende at tænke alle disse uddannelser sammen i en helhed og udbyde dem fra en institution. Århus kan på sigt blive en stor campus med flere colleges eller schools, med deraf forbedrede muligheder for de studerende til at udnytte byens store uddannelsesmæssige potentiale.

I første omgang ser universitetet gerne Handelshøjskolen i Århus, Danmarks Journalisthøjskole og Den Sociale Højskole integreret med Aarhus Universitet. Denne integration skal bygge videre på det tætte samarbejde om forskning og/eller uddannelse, der i dag eksisterer mellem universitetet og disse institutioner. Men også kulturministerielle institutioner som Statsbiblioteket, Arkitektskolen og Musikkonservatoriet og de jyske university colleges er universitetet åbent over for at udvikle et nært forpligtende samarbejde med og eventuelt en integration af.

På sektorforskningsområdet foreslår vi en integration med Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks Fiskeriundersøgelser og Danmarks JordbrugsForskning. De tre institutioner har alle stærke strategiske forskningskompetencer inden for miljø, fiskeri og jordbrug/fødevarer, og kombineret med Aarhus Universitets internationale stærke grundforskning inden for sundhedsvidenskab og specielt naturvidenskab vil vi i fællesskab kunne opnå større gennemslagskraft og højere kvalitet i forskningen og uddannelsen på de nævnte områder. Det vil være indlysende at oprette fakulteter eller centre kombineret med specifikke graduate schools på de tre områder.

Vi ser det også som en oplagt mulighed til at styrke sektorforskningens myndighedsforpligtelser, idet Aarhus Universitet kan tilbyde adgang til de socioøkonomiske og sundhedsvidenskabelige kompetencer, der i dag er nødvendige for at levere denne service.

Endelig anbefaler vi Videnskabsministeriet at se nærmere på mulighederne for at integrere Aalborg Universitet, Syddansk Universitet og Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole med Aarhus Universitet efter en University of California-lignende konstruktion. Den sikrer universiteterne en stor grad af uafhængighed, og at de kan bevare deres specielle kendetegn.

Aarhus Universitet er meget opmærksom på, at integration og/eller samarbejde med forskellige institutioner med forskellige traditioner og kulturer er en følsom proces, der kræver respekt for institutionerne og deres identitet – uanset hvilken organisatorisk konstruktion der vælges for de kommende konstellationer, skal de derfor løbende evalueres og justeres til fælles bedste. Ministeren har taget godt i mod de fremsendte forslag, og det er min klare opfattelse, at vi snarest bliver indkaldt til realitetsforhandlinger om en omorganisering af uddannelses- og forskningslandskabet i Danmark.

Århus kan på sigt blive en stor campus med flere colleges eller schools

JUST A MINUTE

The University of Aarhus places its bid on mergers

Aarhus University has named the institutions for higher education and research with whom it would like to be integrated or possibly enter into mergers. They are: the Aarhus School of Business, The Aarhus School of Social Work, and the Danish School of Journalism, all in Aarhus. In addition it mentions sector research institutions such as the Danish Institute of Agricultural Sciences, the Danish Institute for Fisheries Research, and the National Environmental Research Institute.

The move by the university is a result of the government's stated intention that in future there will be fewer and larger universities in Denmark, and that sector research institutions be integrated with universities.

The university initiative was given a positive reception by the institutions involved. Most positive was the National Environmental Research Institute, where the board recommends following the university's suggestion. The Danish Institute for Fisheries Research recommends integration with either the Technical University of Denmark, the University of Southern Denmark, or the University of Aarhus, while the Institute of Agricultural Sciences mentions several possibilities, amongst them the University of Aarhus.

Both the School of Journalism and the Aarhus School of Social Work view integration with the university as an opportunity to boost curriculum contents. However, both institutions also

see possibilities in integration with other non-university institutions of higher education.

The Aarhus School of Business is willing to look at a model similar to those found in the US, where a classic university like Harvard is affiliated with a number of professional schools covering the entire spectrum from Bachelor to PhD levels. But Rector Børge Obel urges that careful consideration is given to the idea behind a merger. There is great potential, but also great risks. Larger units are often more bureaucratic and slower to act and to implement new initiatives, and Børge Obel warns against putting the quality of the present research environments at risk. P.4.

Jakob Mark/AU-foto

Warns against streamlining PhD courses

An international panel now warns that Danish PhD students' research training is too restrictive. One of its members, secretariat head Peder Andersen, the Danish Economic Council, warns against allowing large parts of the planned doubling of Danish PhD studies to take place under the auspices of the government's focus on strategic research.

– We may be a little at odds with the trend of the times, he says of the panel's scepticism towards streamlining PhD studies so that they primarily serve as a driving force for economic growth and competitiveness. PhD studies are fundamentally a benefit to

the public, with a broad general aim, writes the panel in its evaluation of Danish PhD courses.

The panel warns against the tendency to finance an increasing share of the costs of PhD scholarships by having business pay a third of the costs. It suggests that in an upcoming reform of PhD studies, the government should finance a core grant directly to universities' research studies. To begin with this should comprise 40% of the total budget for research studies, which the panel feels should primarily take place in graduate schools, where there is a gradual transition between graduate and PhD studies. P.5.

Stress among non-academic staff

Many leading staff members at the University of Aarhus find that non-academic staff now suffer from more work-related stress than was the case ten years ago. Aase Pedersen, who for 15 years has been joint union delegate for all non-academic employees of the university, agrees. However, she does not believe that a stress policy is the solution. What is needed is dialogue between

local leaders and employees. Leaders should clarify requirements and expectations, and employees should state what they have the ability and time to accomplish, so that lack of time or qualifications are not problems leading to stress.

Attitudes among the leaders CAMPUS has contacted are mixed with regards to the necessity of a stress policy.

Several have stated that if there is to be such a policy, it is important that it have a preventive aim. Others find a stated policy superfluous, since the university already has good personnel policies; they only need to be conformed with. And some also warn against the danger that increased focus on stress may mean that being busy is equated with stress. Pp. 3 & 8-9.

Danish champions in innovation

The University of Aarhus' new merger partner, HIBAT (the school of business and engineering in Herning) has won the Innovation Cup 2006 as the most innovative public institution in Denmark, edging out such leading institutions as the patient hotel at the University of Odense Hospital, the KaosPilots, Risø National Laboratory, and the Danish Institute of Agricultural Sciences.

The competition called Innovation Cup 2006 is aimed at discovering the characteristics of good innovation management, thus inspiring Danish companies and organisations to improve their innovative capabilities.

HIBAT received the prize because it is an exciting organisation that presents itself as Denmark's first "Innoversity" – i.e. an organisation uniting higher education, applied research

and the promotion of commercial interests. In particular, the institution achieved good results in user satisfaction and image, thanks to dedicated employees and enthusiastic top management. P.5.

udgives af Aarhus Universitet og udkommer hver 2. mandag i semestermånederne.
Næste nummer udkommer 24. april.
Deadline for indlæg 18. april kl. 10.00.

Redaktion: Finlandsgade 23, 8200 Århus N
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Ansvarshavende: Souschef Ingeborg Christensen.
T: 8942 2342; e-mail: ic@adm.au.dk

Abonnement: Et årsabonnement koster 150 kr.
Studerende ved Aarhus Universitet 100 kr.
Henvendelser vedr. abonnement rettes til
Torben Johansen, T: 8942 1108, e-mail: taj@adm.au.dk

Annoncer: Henvendelse på redaktionen.
T: 8942 2330, e-mail: campus@au.dk

Tryk: Avistryk Nord A/S
ISSN: 1604-1607

Anders Correll
Redaktør
T: 8942 2331
M: 2899 2235
ac@adm.au.dk

Helge Hollesen
Journalist
T: 8942 2332
M: 6020 2708
campus@au.dk

Hans Plauborg
Journalist
T: 8942 2334
M: 2899 2234
hhp@adm.au.dk

Sys Vestergaard
Journalist
T: 8942 2335
M: 6020 2626
scv@adm.au.dk

Claus Baggersgaard
Studentemedhjælp
claus.baggersgaard
@post.au.dk

Øget arbejdspress

En stor del af lederne på Aarhus Universitet mener, at TAP'erne oplever mere arbejdsrelateret stress i dag end for 10 år siden. Flere erkender, at det er den lokale leder, der sammen med medarbejderen skal sørge for, at der er overensstemmelse mellem arbejdsopgaver, tid og kompetencer. Andre ledere advarer mod det stigende fokus på stress, der ikke må sidestilles med at have travlt.

Øget arbejdspress er den altovervejende årsag til, at det teknisk-administrative personale (TAP) på Aarhus Universitet kan føle, at de har en stressende arbejdsdag. Det vurderer en lang række ledere af institutter, fakultetssekretariater og centraladministrative afdelinger, som *CAMPUS* har været i kontakt med for at få et indtryk af, om det stigende samfundsproblem, stress, også gør sig gældende på universitetet.

21 ud af 30 ledere svarer ja til, at medarbejderne i dag oplever mere arbejdsrelateret stress, end de gjorde for 10 år siden, og de mener stort set alle, at det for TAP'ernes vedkommende skyldes, at arbejdsmængden er steget. Flere påpeger i den forbindelse, at det er de opgaver, man ikke når, eller som man

hele tiden skubber foran sig, der opleves som stressende.

Enkelte er inde på, at det bl.a. sker, når der kommer nye opgaver, som medarbejderne enten ikke har fået en fyldestgørende introduktion til, eller som de ikke umiddelbart føler sig i stand til at udføre. I det hele taget møder TAP'erne mange nye udfordringer, da der de seneste år er kommet en del nye opgaver, og de eksisterende opgaver har ændret karakter. Som en af lederne forklarer:

– TAP-opgaverne er de seneste år vokset i kvantitet, kvalitet og kompleksitet. Der stilles derfor ofte større krav i sagsbehandlingen, end der egentlig er dækket ind for med den kompetenceudvikling, som er indeholdt i den grundlæggende faglige

uddannelse.

Dermed er den pågældende leder inde på et område, som flere andre også nævner: Nemlig at kompetenceunderskud kan give stress hos medarbejderne. En del af lederne påpeger i den forbindelse, at det er den lokale leder, der sammen med medarbejderen skal holde øje med og tage hånd om, at vedkommende har de fornødne kompetencer.

Langtrukken it-implementering

Efter øget arbejdspress er det implementering af nye it-systemer, der også nævnes hyppigt af lederne som potentiel stressfaktor.

– Specielt har kontor-TAP'er været udsat for stærk stress i forbindelse med den meget langtrukne implementering af nye centrale systemer

som Navision, CMS og PURE, som ikke har været tilstrækkeligt godt forberedt og finansieret fra centralt hold. Disse problemer har også givet samarbejdsproblemer mellem det centrale og det decentrale niveau, hvilket har bidraget til øget stress, siger en af lederne.

En anden leder giver som eksempel på en stressende situation i den forbindelse, at TAP'erne i vedkommendes afdeling fik et af de nye systemer den ene måned og først kom på kursus i at bruge systemet måneden efter.

Stress er "in"

Der er også ledere, der svarer "ved ikke" eller "nej" til spørgsmålet, om medarbejderne oplever mere stress i dag end for 10 år siden. De begrundes ofte deres svar med, at det er svært at definere stress. Flere af dem skriver, at der ikke er den mindste tvivl om, at medarbejderne har fået mere travlt, men man skal passe på med at sidestille det med stress.

– Vi har mere travlt end for 10 år siden, men det er jo ikke det samme som at have stress. Der er blevet mere fokus på stress, og derfor er der måske også mere (synlig) stress. Men vi har først og fremmest mere at lave, har en formuleret det.

Det stigende fokus på stress kan i sig selv skabe forvridninger i opfat-

telsen af problemets omfang, for i samme periode er den enkeltes job også blevet væsentligt mere interessant, understreger en anden leder:

– Stress er jo "in" – enhver med respekt for sig selv har stress. Gymnasielærere, studerende, hjemmehjælpere osv. Det er min opfattelse, at medarbejderne i min afdeling har fået meget mere travlt de sidste 10 år, men samtidig har den teknologiske udvikling også betydet, at den enkelte medarbejder i højere grad selv har ansvaret for en samlet arbejdsproces og for tilrettelæggelsen af eget arbejde. Så alt i alt: Mere at lave, men på den anden side et mere meningsfuldt arbejde.

Det er jo i disse tider politisk ukorrekt at påstå, at man ikke er stresset. Det antyder nærmest, at man ikke har nok at lave. Det har vi.

Tema om stress på side 8-9:

- TAP'er giver bud på, hvad der stresser
- Skal der være en stresspolitik på Aarhus Universitet?
- Stress kan reduceres ved at ansætte flere TAP'er

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

GYMNASIEELEVER TRYLLER BISPETORV OM MED 3D-TEKNIK

Søren Kjeldgaard/ AU-foto

I et stærkt lyseblåt studie står gymnasieeleven Anders fra Risskov Amtsgymnasium på en stor hvid virtuel bro og præsenterer som en stolt borgmester nogle visionære koncepter for Bispetorv. Han har sammen med sine fire gymnasiekammerater valgt at forvandle pladsens arkitektur. De finder pladsen kedelig, som den er nu, "låst" af faste elementer som p-plads, statuer m.m., og vil blandt andet ved hjælp af den store hvide betonbro åbne rummet.

– Der skal være mere plads til at udfolde sig i et arkitektonisk rum, der ikke er defineret på forhånd. Det skal være Århus' nye varemærke, siger Anders.

Gymnasieeleverne fra Risskov Amtsgymnasium var inviteret til 3D-workshop hos CAVI, Center for Avanceret Visualisering og Interaktion, i it-byen. Eleverne arbejder med arkitektur som en del af et tværfagligt emne under overskriften "Storbyen".

Pris til CAVI

Undervisningstilbuddet er finansieret af "Prisen for dynamisk Forskningsmiljø 2005", som CAVI fik fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation. En del af denne pris er netop øremærket til initiativer rettet mod gymnasieelever. De har mulighed for at integrere et fagligt forløb

med et besøg på CAVI, hvor de kan få en hands-on-oplevelse med en 3D-filmproduktion i "det virtuelle studie". Forud for optagelsen i det virtuelle studie har forskningsassistent Henrik Hovgaard, CAVI, været ude på gymnasiet og under vise eleverne i et arkitektprogram, hvor eleverne har skabt modellerne til det moderniserede Bispetorv. Efter bare to timers besøg på CAVI har femmandsgruppen produceret en fireminutters video og fået fortrolighed og indblik i fremtidens avancerede måder at være kreativ på.

Se videoen og andre eksempler på produktioner: www.cavi.dk/formidling.php

/ann

Forskning og uddannelse centralt i velfærds-udspil

Under "investeringer i fremtiden" sætter regeringen med sit velfærdsudspil som forventet fokus på både forskning og uddannelse.

Med udspillet indfrier regeringen på papiret Barcelona-erklæringen, forstået på den måde, at regeringen har sat sig det mål, at nationale og internationale bevillinger til forskning i 2010 skal udgøre en procent af BNP, mens to procent skal komme fra erhvervsliv, organisationer etc. Men for at nå det mål har regeringen set med positive briller på den forventede udvikling i bevillinger fra EU, siger afdelingsleder Peter S. Mortensen fra Center fra Forskningsanalyse under Aarhus Universitet.

Ud over at styrke forskningen ønsker regeringen, at flere unge får en videregående uddannelse. I dag får knap 45 procent af en ungdomsårgang en sådan, og målet er 50 procent i 2015. Især skal flere tage uddannelse inden for teknik, natur, it og sundhed, står der i udspillet.

Og ikke mindst skal de blive hurtigere færdig med at få eksamen end deres forgængere. Omkring 25-årsalderen skulle de gerne kunne kalde sig kandidater. (I 2004 var gennemsnitsalderen for nyslåede kandidater 29,3 år på Aarhus Universitet).

For at få unge tidligere i gang med uddannelse er der lagt økonomiske sanktioner for langsomt starten ind i SU-systemet. Regeringen foreslår, at SU'en bliver reduceret med 1000 kroner om måneden for dem, der går i gang med en uddannelse senere end to år efter den adgangsgivende eksamen. Dermed er der altså mulighed for to pauseår, uden at de studerende bliver straffet økonomisk. Derudover skal der kun være SU til normeret studietid, hvorimod muligheden for slutlån udvides.

Universiteterne pålægges desuden et større ansvar for, at de unge gennemfører på normeret tid, og for at de ikke falder fra. Universiteterne skal give mulighed for hurtig reeksamen. De skal indføre bindende frister for aflevering af specialer, og så skal de vha. bedre studievejledning sørge for at mindske frafaldet, hvilket også skal ske ved at indkalde de frafaldstruede studerende til en personlig samtale. /scv

Lars Kruse/AU-foto

En win-win-situation

Udgangspunktet i Aarhus Universitets udspil til fusioner er at skabe en win-win-situation for både forskning, uddannelse og medarbejdere.

– Aarhus Universitet er både forskningsmæssigt og økonomisk et stærkt universitet, som har meget at byde ind med. I vores oplæg har vi peget på en række institutioner, som også hver især er stærke. Så det kan kun blive en win-win situation, hvis vi får kabalen til at gå op, siger en optimistisk rektor Lauritz B. Holm-Nielsen

En af visionerne er at skabe én samlet “Campus Århus” og at gøre Århus til en af Europas stærkeste uddannelsesbyer.

– Når vi taler uddannelse, er det vigtigt at skabe et tæt og intenst studiemiljø. Vi har nogle enestående muligheder for at gøre Århus til Danmarks bedste uddannelsesby. Vi har en klynge af meget stærke uddannelsesinstitutioner, som i forvejen har et tæt samarbejde, og ca. 20 procent af befolkningen i Århus er beskæftiget i uddannelses- og/eller forskningssektoren, så forudsætningerne er til stede, siger rektor.

Intense studiemiljøer

– Med en Campus Århus kan vi videreudvikle paletten af uddannelses-tilbud, så alle får chancen for at ud-danne sig til det højest mulige niveau, hvad enten vi taler om en professionsuddannelse eller en videregående uddannelse.

Lauritz B. Holm-Nielsen vil groft sagt udnytte studiemiljøernes tætte placering til at indføre Bologna-processen i Århus. Ikke engang København har de samme fysiske muligheder for at skabe så intense studiemiljøer, som rektor udtrykker det.

Et tættere samarbejde giver også gode muligheder for at udvikle det internationale studiemiljø i Århus.

– Jeg så gerne, at institutionerne i Århus opbyggede og udviklede et internationalt hus med boliger, restauranter osv. placeret tæt på Studenterhus Århus. Det ville helt klart gøre byen mere attraktiv for udenlandske studerende og få flere til at fatte interesse for Århus som uddannelsesby. Det ville samtidig gøre Campus Århus-ideen mere komplet, siger rektor.

Forskningssamarbejde

Hvad angår forskningssamarbejdet,

er problematikken en helt anden. Her er der ikke behov for at tænke lokalt. Afstand er ikke noget problem for forskningen, så længe den kritiske masse er i orden. Derfor lægger Aarhus Universitet heller ikke op til, at eventuelle fusioner med sektorforsknings-institutioner skal følges op med fysiske forandringer. Det handler ganske enkelt om at skabe synergi mellem forskningsmiljøerne.

– Når vi foreslår en fusion med,

Danmarks Miljøundersøgelser, Danmarks JordbrugsForskning og Danmarks Fiskeriundersøgelser, så er det, fordi de med deres strategiske forskningsprofil passer som hånd i handske til de grundvidenskabelige forskningsmiljøer her på Aarhus Universitet. De tre institutioner er med deres stærke forskning og tætte relationer til erhvervslivet meget attraktive for Aarhus Universitet. De vil omvendt kunne nyde godt af et samarbejde med Dan-

Det muliges kunst

Kortene til omorganisering af uddannelses- og forskningslandskabet i Danmark er nu spillet ud, men det har ikke skabt et klart billede af det kommende landskab – tværtimod.

Et ja og fem måske'er. Det er den foreløbige reaktion på Aarhus Universitets udspil om samarbejde med en række andre forsknings- og uddannelsesinstitutioner, men det overrasker ikke Aarhus Universitets bestyrelsesformand Jens Bigum.

–Jeg er hverken skuffet eller overrasket. Vi er stadig i en meget indledende fase, hvor fusionsløbet lige er skudt i gang. Ministeriet har taget initiativ til at få nogle udspil fra universiteterne, og det synes vi er godt. Hvad der ender med at ske, er endnu alt for tidligt at sige noget om. Fusioner er det muliges kunst, siger Jens Bigum.

I lighed med de øvrige videregående uddannelses- og sektorforskningsinstitutioner har Aarhus Universitet sat navne på de partnere, det er mest oplagt fusionere med. Det gælder Handelshøjskolen i Århus, der i dag hedder Aarhus School of Business (ASB), Danmarks Journalisthøjskole (DJH), Den Sociale Højskole i Århus (DSH), Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) og Danmarks JordbrugsForskning (DJF). (Læs også lederen).

Handelshøjskolen tøver

På Handelshøjskolen i Århus trædes der vande i forhold til en eventuel

integration med Aarhus Universitet.

– Vi er åbne for at se på en model, man kender fra bl.a. USA, hvor et klassisk universitet som f.eks. Harvard har en række tilknyttede professional schools, der omfatter hele spektret fra bachelor- til ph.d.-niveau. Det vil kunne styrke både forskning og uddannelse gennem faglig synergi, siger rektor Børge Obel. Han understreger dog, at der skal være en grundlæggende ide bag en fusion.

– Store enheder er ofte mere bureaukratiske og langsomme til at handle og implementere nye tiltag, og desuden risikerer man at sætte kvaliteten af de nuværende forskningsmiljøer på spil, siger Børge Obel.

Tak for invitationen

På Danmarks Journalisthøjskole siger rektor Kim Minke tak for invitationen fra Aarhus Universitet.

– Det er helt klart, at en integration med Aarhus Universitet vil give os nogle muligheder, vi ikke har i dag. Vi har behov for, at vores studerende kan tage en relevant overbygningsuddannelse, som man kan på stort set alle journalistuddannelser i resten af verden, og vi har også behov for at få en stærkere forskningstilknytning. Med den struktur,

marks bedst placerede naturvidenskabelige fakultet, sundhedsvidenskabelige fakultet, økonomiske institut og institut for statskundskab ifølge de seneste internationale rankings. Samtidig ser vi det som en oplagt mulighed for, at sektorforskningen kan styrke sine forpligtelser over for de respektive myndigheder ved at gøre brug af Aarhus Universitets socioøkonomiske og sundhedsvidenskabelige kompetencer, der i dag er nødvendige for at levere denne service.

Forskernes Bologna-proces

Det er dog ikke kun institutionerne, som kommer til at nyde godt af en fusion. Rektor håber, at den også vil bane vejen for en “Bologna-proces” for medarbejderne.

– En fusion skal gerne opleves

som en mulighed for den enkelte medarbejder, f.eks. til at skifte spor i karrieren. Jeg kunne godt forestille mig den forsker, som efter flere års grundforskning ønsker at skifte til mere anvendt forskning, ligesom den omvendte situation sagtens kunne forekomme. Vi skal skabe en dynamik og nogle udviklingsmuligheder, der på langt sigt styrker den enkelte forskers kompetencer og udviklingsmuligheder. Så kommer de gode forskningsresultater helt af sig selv, siger Lauritz B. Holm-Nielsen i en kommentar til fusionsudspillet fra Aarhus Universitet.

Udspillet kan ses på www.au.dk

Anders Correll / ac@adm.au.dk

vi har i dag, udnytter vi ikke vores potentiale, siger Kim Minke.

Journalisthøjskolen overvejer dog også en integration med andre medieuddannelser som f.eks. Den Grafiske Højskole.

Til gavn for uddannelsen

Fra Den Sociale Højskole lyder meldingen, at henvendelsen fra Aarhus Universitet er “attraktiv”, men at der også er andre muligheder.

– Vi ønsker den løsning, der gavner vores uddannelser mest muligt. Det, der taler for en integration med Aarhus Universitet, er, at vi i forvejen har et tæt samarbejde med især Psykologisk Institut, og at vi gerne vil styrke den forskningsmæssige baggrund for undervisningen. På den anden side er vi en praktisk professionsuddannelse, og det skal vi fortsætte med at være, siger Maria Ammitzbøll.

DMU entydigt positiv

De tre sektorforskningsinstitutioner, som Aarhus Universitet har peget på, har mange bejlere blandt øvrige universiteter. De tre omtaler alle Aarhus Universitet som en mulig fusionspartner, hvor DMU entydigt peger på Aarhus Universitet.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) er entydigt positiv. Her skri-

ver bestyrelsen i sit brev til miljøminister Connie Hedegaard, at forskningskvaliteten, den faglige bredde samt udviklingspotentialerne peger på Aarhus Universitet som den mest oplagte integrationspartner.

Danmarks Fiskeriundersøgelser (DFU) ser tre muligheder for at blive et selvstændigt datterselskab under tre forskellige universiteter, nemlig Aarhus Universitet, Danmarks Tekniske Universitet og Syddansk Universitet. DFU ser i udgangspunktet alle tre modeller som ligeværdige muligheder.

Danmarks JordbrugsForskning (DJF), der har centre flere steder i landet, skriver i sit udspil, at man lægger stor vægt på, at DJF samlet indgår i en fusion, og at integrationen eller fusionen bliver med det stærkeste naturvidenskabelige miljø i Danmark. Her nævner DJF flere kombinationer, herunder Aarhus Universitet. Men den tidligere præsenterede idé om et fødevareuniversitet i kombination med KVL er også i spil, ligesom DJF peger på et samarbejde med SDU.

Hans Plauborg / hph@adm.au.dk

Advarsel mod strømlinede ph.d'er

Forskeruddannelsen risikerer at uddanne gårsdagens forskere, hvis ph.d.-projekter tænkes ind i konkret anvendelse, advarer et internationalt panel, der har evalueret den danske forskeruddannelse.

Ideen om, at forskning hurtigt skal omsættes til faktura, øger risikoen for, at fremtidens forskere får for snæver en uddannelse, advarer et medlem af det internationale panel, der i sidste måned afleverede sin evaluering af den danske ph.d.-uddannelse.

– Det er med til at skævvride forskeruddannelsen, når erhvervslivet skal medfinansiere en større og større del af ph.d.-stipendierne, siger sekretariatschef Peder Andersen, Det Økonomiske Råd. Han advarer mod at lade store dele af den planlagte fordobling af ph.d.-uddannelsen foregå under regeringens satsning på den strategiske forskning.

– Vi er nok lidt på kant med tidens trend, siger han om panelets skepsis over for at strømline ph.d.-uddannelsen til primært at tjene som drivkraft for økonomisk vækst og konkurrenceevne. Fundamentalt er ph.d.-uddannelsen et offentligt

gode med et bredt alment sigte, skriver panelet i sin evaluering.

Samfinansiering skævvrider

– Vi gør op med den tænkning, at en større og større del af vores ph.d'er skal være samfinansierede, hvor erhvervslivet betaler en tredjedel. Det er med til at skævvride uddannelsen, fordi det bliver mere attraktivt at bruge penge på områder, hvor det er nemmere at få den eksterne finansiering. Vi har f.eks. oplevet en afslørende tavshed, når vi spurgte, hvordan det sikres, at der sker en tilstrækkelig finansiering af meget teoretiske områder, som ingen har interesse i at medfinansiere. Andre nærmest praler af at have ph.d.-studerende, der har udtaget patenter på deres projekter, før de forsvarede deres afhandlinger, siger Peder Andersen. Han understreger, at den holdning deles af hele panelet, som blandt andet omfattede forsknings-

dirketør Mads Krogsgaard Thomsen fra Novo Nordisk A/S.

– Fra forskning til faktura-tanken er slået voldsomt igennem langt ned i forskningsmiljøerne, konstaterer Peder Andersen, som finder det problematisk, at ph.d.-projekter tidligt tænkes ind i en konkret anvendelse eller produktion.

– Brutalt sagt er det jo nærmest som at give en ufaglært tilstrækkelig mange amu-kurser. Den type ph.d.-er kan meget nemt blive gårsdagens eller dagens forskere frem for morgendagens, siger han og peger bl.a. på de såkaldte innovations-ph.d'er.

– Det er jo en slags absurditet at bruge penge til forskeruddannelse til innovative formål.

Kontrakter med kernebevillinger

Panelet støtter dog, at ph.d'er fortsat kan uddannes som erhvervs-ph.d'er. Det foreslår, at den eksisterende anvendelsesorienterede ordning også

kommer til at omfatte den offentlige sektor og i alt udgøre 10 procent af statens udgifter til forskeruddannelsen.

Desuden anbefaler panelet at finansiere 30-50 procent af ph.d.-uddannelserne med kernebevillinger til universiteterne fordelt på grundlag af ph.d.-kontrakter, der med "temmelig lange mellemrum" skal følges op for at muliggøre en omfordeling mellem universiteterne. Som en start foreslår panelet, at kernebevillingerne udgør 40 procent af det samlede budget til forskeruddannelsen.

Tredje led i finansieringen af ph.d.-stipendierne skal ske i konkurrence mellem universiteterne. Det omfatter bl.a. de samfinansierede stipendier, et program for udvalgte forskertalenter, forskningsprogrammer samt forskerskoler, som bør udgøre den største del af dette budget. Et styrket Forskeruddannelsesud-

valg skal fordele denne del af den samlede af ph.d.-pulje.

Reform med postdocs

Som noget nyt foreslår panelet, at en ph.d.-reform kommer til at omfatte 2-6-årige postdoc-stipendier, som skal udgøre 20 procent af de samlede udgifter til ph.d.-uddannelserne. Disse stipendier skal sikre karrieremuligheder på universiteterne, men også levere "innovations-postdoc'er" til dansk industri.

– Det er fint at samarbejde med aftagere af forskningen. Men lad først ph.d'erne blive ph.d'er. Har de så efterfølgende lyst til eller har en god idé til innovation, kan de få chancen med et postdoc-stipendium, begrunder Peder Andersen dette forslag.

Helge Hollesen / campus@au.dk

Danmarksmestre i innovation

Handels- og IngeniørHøjskolen er den mest innovative offentlige organisation herhjemme. Selv betegner Aarhus Universitets fusionspartner sig som Danmarks første "Innoversitet".

Handels- og IngeniørHøjskolen i Herning er kåret som Danmarks mest innovative offentlige organisation i det første danske mesterskab i innovation. Ved Innovation Cup 2006 løb de med førsteprisen foran institutioner som Patienthotellet Odense Universitetshospital, Kaospiloterne, Forskningscenter Riso og Danmarks JordbrugsForskning.

Innovation Cup har som mål at finde ud af, hvad der karakteriserer god innovationsledelse til inspiration for danske virksomheder og organisationer. 114 virksomheder og institutioner deltog i konkurrencen. Heraf var 25 offentlige, som konkurrerede i en kategori for sig. Alle deltagere er blevet målt på 60 forhold, der har betydning for innovationsevnen i en virksomhed. Bag konkurrencen står de regionale innovationsråd sammen med Danske Regioner, Huset Mandag Morgen, Center for Ledelse, Strategy Lab på HandelsHøjskolen i Århus, IDA, Dansk Industri, samt *Ingenøren* som mediepartner.

I kategorien for store virksomheder vandt høreapparatproducenten Oticon, og blandt mindre virksomheder vandt den selvstændige afdeling på Købmandsskolen i Århus, @ventures, der arbejder med e-læring.

Danmarks første "Innoversitet"

I motivationen for udnævnelsen lyder det: "HIH er en meget spændende organisation, der opfatter sig selv som Danmarks første "Innoversitet" – det vil sige en organisation, der samler uddannelse, anvendt forskning og erhvervsfremme i én og samme organisation i et tæt samarbejde med erhvervslivet. Skolen skaber især bemærkelsesværdige resultater på brugertilfredshed og image. Skolen har ekstremt dedikerede medarbejdere og en meget engageret topledelse, som i fællesskab

slipper innovationen løs på dynamisk og forbilledlig vis."

HIH mere synlig

Prorektor Erik Ernø-Kjølhed på HIH er godt tilfreds med, at det er lykkedes både at blive innovationsmester og universitet på samme år og tilføjer opklarende, at de to mål kan aflæses i det nye ord "Innoversitet".

– Vi gør og har gjort meget for kontinuerligt at udbygge vores evne til innovation, siger han og understreger, at HIH ikke har en direkte struktur for innovationen.

– Vi betoner vigtigheden af kultur og værdier. Alt for faste rammer og regler risikerer at dræbe initiativerne. De rette innovationsrammer skaber vi i stedet ved hjælp af kommunikation og innovative medarbejdere.

Erik Ernø-Kjølhed siger, prisen vil give HIH mere opmærksomhed som uddannelsesinstitution og gøre den endnu mere attraktiv som arbejdsplads.

– Samtidig gør mesterskabet HIH synlig i fusionsprocessen med Aarhus Universitet, der med den øgede opmærksomhed kan få en større fornemmelse af, hvem det nye familiemedlem er, siger han.

Formanden for bestyrelsen på Aarhus Universitet Jens Bigum glæder sig også over prisen, som han mener lover godt for det kommende samarbejde.

– Den bekræfter kun, at HIH har en masse at bidrage med i det kommende fællesskab, siger Jens Bigum, der forventer, at universitetets bestyrelse godkender fusionen på bestyrelsesmødet den 24. april, hvorefter alle formaliteter burde være på plads. HIHs bestyrelse har givet sin godkendelse.

Ann-Chalotte Knudsen/ack@adm.au.dk
(Pt. praktikant på redaktionen)

Ansigt eller saxofon?

OPLEV FORSKNINGENS DØGN

FORSKNINGENS DØGN — FREDAG DEN 5. MAJ 2006 KL. 15-22

BLIV KLOGERE PÅ DIN HJERNE! SØAUDITORIERNE, AARHUS UNIVERSITET

Hjernen er fantastisk. Den er kompleks, levende og gådefuld. Den kan langt mere end den største supercomputer – og den er din! Oplev landets ypperste hjerneforskere og få den seneste viden serveret i øjenhøjde. Vælg frit mellem spændende emner som kunstig intelligens, sprog, musik, robsthjerner, politiske følelser, hypnose, tankespind, hurtig læring og meget, meget mere. Eneste bivirkning: Du bliver helt sikkert klogere på din egen hjerne!

Arrangør: Aarhus Universitet

www.au.dk/forskningsdoegn

Universiteter skal ville iværksætter

For at skabe mere entrepreneurship på universiteterne skal der skabes en kultur, der giver forskere langt større frihed til at sætte virksomheder i søen, og som samtidig anerkender, at satsningen kan ende med fiasko.

ENTREPRENEURSHIP

Kan du få fri fra universitetet i et år for at starte en virksomhed, der bygger på en ide fra din forskning?

Spørgsmålet blev stillet af Kenneth Morse, direktør for det verdenskendte forskningsinstitut Massachusetts Institute of Technology (MIT), direkte til Aarhus Universitets nano-professor Flemming Besenbacher, da den amerikanske entrepreneur-ekspert holdt pep-talk på universitetet for omkring 200 forskere, studerende og erhvervsfolk den 4. april.

Flemming Besenbacher tænkte sig lidt om og kiggede så på sin sidemand – og dekan – Erik Meineche Schmidt og spurgte:

– Kan jeg det?

– Øh, ja, man kan få orlov og få sin pension – øh, jeg mener, svarede Erik Meineche Schmidt tøvende – inden han tilføjede:

– Ja, det ville du godt kunne.

Det svar greb Kenneth Morse hurtigt:

– Så, nu har du hans ord. Det bliver endda optaget på video.

Kenneth Morses pointe i pep-talken var, at universiteterne skal være meget åbne for iværksætteri. De skal lade de forskere, som gerne vil omsætte forskning til virksomheder, gøre det. De skal bakke op med frihed i en periode og mulighed for at bevare kontakten til forskningsmiljøet undervejs – og ikke mindst lukke dem ind i folden igen, når de har sat ideen i søen, og virksomheden kan klare sig selv. Til gengæld skal universitetet have økonomisk del i virksomheden.

Ud at flyve med Tom Cruise

Et andet budskab var, at forskerne skal erkende, at de ikke ved nok om "business".

– Hvor mange her i salen har set filmen *Top Gun*? spurgte Kenneth Morse i den forbin-

delse. En del tilhørere rakte hånden op.

– Hvor mange af jer ville sætte jer ind i et jagerfly med Tom Cruise? Nej vel. Det kræver træning at flyve sådan et fly, svarede han på sit eget spørgsmål.

Analogt til iværksætteri skal forskere have respekt for, at det kræver træning i forretningsplaner, markedsføring, produktion osv. at få succes med en virksomhed. Selv den bedste ide og det største engagement gør det ikke alene.

Plads til fiasko

Derfor opfordrede Kenneth Morse forskerne og universiteterne til at få etableret netværk med erhvervslivet, så endnu flere ideer fra forskningen kan danne grundlag for nye virksomheder – eller måske blive et produkt for en etableret virksomhed, hvilket han også pegede på som en mulighed. Desuden skal der på universiteterne være tilgængelig viden om alt det juridiske og kontraktmæssige i at indgå partnerskaber med investorer, virksomheder etc.

Og sidst, men ikke mindst, skal der være en kultur, hvor fiasko ikke bliver nedgjort, slog Kenneth Morse fast med dette billede:

– Der vil være en masse fiaskoer, og det skal der være plads til. 80 procent af initiativerne splatter ud på livets vindspejl.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Verdenshavene lider

Verdenshavene har indtil i dag fungeret som en gigantisk buffer mod den globale forurening – men det er slut nu. Derfor er vi nødt til at tænke alternativt. Løsningen er en prisfastsættelse af miljøet, siger prorektor Katherine Richardson, der er professor i marinøkologi.

VANDMILJØ

Måske ville vi passe bedre på verdenshavene, hvis vi betragtede dem som jordens lunger. Sammenligningen er god nok. Havene afgiver og optager mange forskellige gasser fra atmosfæren og udgør ca. 70 procent af jordoverfladen. Måske på grund af deres enorme udbredelse betragter vi dem bare som en ressource, vi kan udnytte efter forgodtbefindende – men nu er Moder Jords lunger truet.

Massive menneskeskabte påvirkninger er nu ved at ødelægge dette fantastiske økosystem og rensningsanlæg, der i kompleksitet og artsrigdom er mindst lige så fantastisk, som det vi kender fra landjorden. Stort set alle de forskere, der beskæftiger sig med hav- og klimaforhold i en global kontekst, er i dag enige om, at verdenshavene har det skidt, og at vi fremover vil komme til at opleve store forandringer i form af kraftigere og længerevarende orkaner, at landområder vil forsvinde som følge af stigninger af havoverfladen, og at havenes store spisekammer er ved at være tomt – det er med andre ord *pay back time*.

Polerne smelter

En af de forskere, som nu kæmper for at udbrede kendskabet til problemerne med verdenshavene er Katherine Richardson, der er professor i marinøkologi og prorektor ved Aarhus Universitet.

Hendes budskaber er ikke ligefrem opmuntrende. Men på sin positivliste har hun noteret, at indflydelsesrige personer som den engelske premierminister Tony Blair nu er begyndt at lytte til forskere, der beskæftiger sig med klima- og andre globale forandringer. Selv betragter hun sig absolut ikke som en omrejsende dommedagsprofet, men situationen er i dag langt mere alvorlig end de fleste er klar over, slår hun fast.

– Stort set alle klimaforskere er enige om, at det, vi nu ser, ikke kun er et forbigående fænomen, som kan forklares med tilfældige udslag på kurven. Klimaændringerne påvirker også havene, og det kan få meget store konsekvenser for livet på landjorden, siger hun.

Et af de helt åbenlyse eksempler er at ismasserne ved polerne nu smelter i et tempo, som man ikke har oplevet tidligere.

– Jeg har lige holdt et oplæg på

American Association for the Advancement of Science, hvor man omtalte Antarktis som "The sleeping giant". Den seneste rapport fra *British Antarctic Survey* viser nemlig, at Antarktis bliver mindre. Heldigvis er de store isflager, som nu smelter, i forvejen flydende, så derfor oplever vi ikke en stor stigning af havoverfladen lige nu. Men når det varme vand først trænger ind under de store ismasser, så begynder der virkelig at ske noget. Hvis hele Antarktis smeltede, hvilket den nu ikke gør, ville det medføre, at vandoverfladen i verdenshavene ville stige med over 50 meter. Den del, som nu er i fare for at smelte, kan på længere sigt medføre, at havoverfladen stiger ca. fem meter. En stigning, der virkelig kommer til at betyde noget – også i Danmark, siger hun.

Golfstrømmen svækkes

Men det er ikke det eneste problem. Den nordatlantiske Golfstrøm opstår, fordi der ved isdannelse i saltvand presses salt ud af vandet. Derved stiger saltkoncentrationen i vandet omkring iskanten, hvorefter det nu tunge saltvand synker til bunds. Fænomenet efterlader et "hul", som trækker varmere vand fra de sydligere himmelstrøg mod Nordpolen.

Når store ismasser i dag smelter ved Nordpolen, opstår der store mængder ferskvand, der forhindrer dannelsen af tungt saltvand. Det fænomen svækker nu langsomt den nordatlantiske Golfstrøm, så de skandinaviske vintre bliver både koldere og længere. Men det får også indflydelse på, hvordan mange af havenes små mikroorganismer transporteres rundt i de store havmiljøer.

CO₂ er et stort problem

Men et er, at havene er blevet varmere, og at isen ved polerne smelter. Havene er også meget påvirket af vores udledning af CO₂ og næringssalte.

– Havene har indtil i dag optaget ca. 50 procent af den ekstra CO₂, som vi har sendt ud i atmosfæren. Der er nemlig CO₂ i både luften og i havet, som hele tiden forsøger at være i ligevægt med hinanden. Stiger koncentrationen f.eks. i luften, vil havet kompensere ved at optage mere CO₂. Når der kommer mere CO₂ i havvandet, øges surhedsgraden i vandet, og det giver store problemer for alle de organismer, der danner kalk. Det er ikke kun mikroskopiske kalkorganismer

som dem, der har dannet Møns Klint, der nu er truede. Der forudses, at der i 2065 ikke vil være nogen områder tilbage i verdenshavene, hvor koraller, kan danne kalk. Andre kalkdannende organismer, som muslinger, krebsdyr og hummere kan også få problemer, siger Katherine Richardson.

Og som om elendighederne ingen ende vil tage, er problemer med iltsvind og bundvendinger på grund af store udledninger af næringssalte fra landbruget og byerne ikke kun et dansk fænomen. Stort set alle kystnære farvande viser tegn på skade – ofte i form af iltsvind, som går ud over fiskebestandene, der i forvejen kæmper mod nye og effektive fangstmetoder, der betyder, at over 80 procent af fiskebestandene i verdenshavene er overfisket eller fisket til maksimalt niveau. Til sammenligning var det i 50'erne tre procent.

Miljøet skal prisfastsættes

– Vi bliver nødt til at indse, at vi mennesker er en del af det globale system. Vi har ændret på nogle meget væsentlige processer både i havet og jordsystemet som helhed, som vi bliver nødt

Lars Kruse/AU-foto

Torskebestanden i Nordsøen er i dag fisket så langt ned, at selv ikke et totalstop med sikkerhed kan genoprette bestanden, siger professor i marinøkologi, prorektor Katherine Richardson.

til at forstå, så vi kan rette op på de skader, der nu er sket, siger Katherine Richardson. Hun mener, at en af grundene til, det er gået så galt, er, at politikerne bevidst eller ubevidst har ladet sig forføre af statistikker og økonomiske modeller i forventning om, at naturen udvikler sig efter en ret linje.

– Men det gør den ikke, fastslår professoren.

– Vi har i dag flere eksempler på, at selv et totalt fiskestop nødvendigvis ikke vil være nok til at regenerere bestande af fisk, som er fisket langt ned under den kritiske masse. Og det er helt fint, at man med statistikken i orden påviser, at der ikke er flere orkaner i dag end tidligere. Problemet er bare, at de orkaner, vi oplever i dag er meget kraftigere og varer længere, fordi verdenshavene er varmere og dermed tilfører orkanerne mere energi, påpeger Katherine Richardson.

Det store spørgsmål er naturligvis, hvordan vi løser dette store miljøproblem, og her er hun meget enig med folk som Bjørn Lomborg, der mener, at miljøet skal prisfastsættes.

– Som naturvidenskabskvinde er jeg ked af at måtte indrømme det, men det er nok desværre den eneste vej frem. Samfundet har i dag fjernet sig fra naturen, og politikernes beslutninger er ofte meget storbybaseret. Det væsentlige ved sådan en beslutning er, vi får prisfastsat hele miljøet – og f.eks. ikke bare værdien af fisk i havet. Det store spørgsmål er, hvordan vi skal prisfastsætte små

livsvigtige organismer som f.eks. de planteplankton, der for 3,5 mia. år siden udviklede en form for fotosyntese med ilt som biprodukt, der i dag er årsag til, at vi har ilt nok i atmosfæren og et ozonlag, der kan beskytte os mod ultraviolette stråler, siger Katherine Richardson og retter samtidig et kritisk blik på den naturvidenskabelige tilgang til problemstillingen.

– Vi har som naturvidenskabelige forskere været med til at svigte miljøet i den gode sags tjeneste. Vi har haft en opfattelse af, at vi havde monopol på miljøspørgsmål. Vi skal naturligvis bruge naturvidenskaben til at kortlægge de naturvidenskabelige sammenhænge. Men vi står faktisk over for et samfundsmæssigt problem, og det kræver, at problemstillingen breddes ud til at omfatte de

samfundsvidenskabelige forskere. Vi er nødt til at få de to verdener til at nå sammen, hvis vi skal have folk og ikke mindst politikerne til at forstå, at det er på høje tid, hvis vi skal redde miljøet i verdenshavene.

Anders Correll / ac@adm.au.dk

Marsvin afslører, at fiskene bliver mindre

Det bliver ofte diskuteret i fiskerikredse, om vi i dag fisker de store fisk ud af havet og kun efterlader de yngre generationer. Flere undersøgelser af landede fisk peger på denne skævvridning af generationerne, og resultaterne støttes nu af en meget spændende undersøgelse, som professor Katherine Richardson og laboratorieleder Jens Tang Christensen udførte med en lille hval.

– Det første problem var at finde en fisker, som ikke var påvirket af markedsøkonomien, men som fanger de fisk, der er til stede. Næste problem var, at vi gerne ville vide, hvad denne fisker havde spist, og endelig ville vi meget

gerne gå mange år tilbage i tiden, siger Katherine Richardson.

De fandt frem til, at den lille hval marsvinet var den rette fisker. En generalist, der spiser det, der er til stede i økosystemet. Men hvordan spørger man et marsvin om, hvor store de fisk er, som den har spist? For slet ikke at tale om, hvordan man spørger et marsvin, som har været dødt i flere år?

– Vi fandt ud af, at vi kunne spore alderen på de fisk, marsvinet spiste, ved at måle på ophobninger af den stabile isotop N15 i skelettet på marsvinene. Jo ældre og dermed større fisk,

marsvinet har spist, jo flere N15-isotoper ville der være ophobet i skelettet. Da vi samtidig fik adgang til en samling af marsvineskeletter i Holland, der går helt tilbage til 1848, var sagen klar, siger Katherine Richardson.

– Undersøgelsen viste, at de fisk, som marsvin spiste før 1960, var meget ældre – og dermed større – end dem, marsvinet spiser i dag, og det bekræftede, hvad man i årevis har konstateret ved undersøge de landede fisk, siger Katherine Richardson. / ac

CAMPUS følger i dette nummer op på temaet i nr. 7 om stress blandt medarbejderne på Aarhus Universitet. Denne gang med fokus på det tekniske og administrative personale og behovet for en stresspolitik.

Stress er et stigende samfundsproblem. Ifølge undersøgelser fra Arbejdsmiljøinstituttet er stress årsag til helt op mod en fjerdedel af sygefraværet i Danmark. Hvis det sættes i relation til Beskæftigelsesministeriets officielle analyser af det danske sygefravær, tegnes det billede, at 35.000 danskere hver dag er sygemeldte pga. stress. Det vurderes årligt at koste arbejdsgiverne og det offentlige otte milliarder kroner alene i sygedagpenge. Kilde: Ritzau

Blandede holdninger til stresspolitik

Skal – og kan – en stresspolitik forebygge eller helbrede? Eller bliver den bare en sovepude? Og vil den betyde, at stress bliver accepteret som en naturlig del af arbejdslivet?

Blandt de administrative ledere på Aarhus Universitet er der meget blandede holdninger til, om Aarhus Universitet skal udarbejde en stresspolitik, viser *CAMPUS*’ rundspørge om stress. Det skyldes bl.a., at det er svært at definere stress. Hvornår er der tale om stress i det enkelte tilfælde? Og hvad skyldes arbejde, og hvad skyldes faktorer i privatsfæren? Stress er desuden en vanskelig lidelse at dæmme op for, da det er meget individuelt, hvad der stresser folk, og lige så individuelt, hvordan de reagerer på stress. En del af universitetets ledere er i tvivl om, hvordan man overhovedet skal udforme en stresspolitik. Og skal dens mål være forebyggelse eller helbredelse? Og risikerer man, det bliver en sovepude i stedet for en reel hjælp?

14 af de adspurgte ledere siger ja til, at universitetet skal udarbejde en stresspolitik, mens 11 siger “ved ikke” af mange forskellige grunde, som vi vender tilbage til senere i artiklen.

Seks ledere siger nej til en stresspolitik, og som begrundelse giver de blandt andet, at det ikke bør være nødvendigt, dels fordi stress kan imødekommes med den personalepolitik, som findes i forvejen, hvis blot den efterleves.

– AU’s personalepolitik sætter fine rammer, som blot skal udfyldes tilfredsstillende (god ledelse!), siger en af lederne.

Og dels fordi ansvaret for stress, som den pågældende leder også er

inde på, ligger hos den enkelte leder. To forskellige ledere udtrykker det således:

– Ledere bør (selv) være opmærksomme på eventuelle stressproblemer hos medarbejderne og finde konkrete løsninger. Det bør f.eks. naturligt tages op i MUS (medarbejderudviklingssamtalen, *red.*).

– Der skal ikke udarbejdes en stresspolitik, men i stedet skal de enkelte afdelinger (og cheferne) hele tiden være opmærksomme på planlægning og prioritering af opgaverne. Hvis man udarbejder en stresspolitik, risikerer vi, at stress bliver accepteret som en naturlig del af arbejdslivet. Desuden bliver det meget vanskeligt at definere stress. Nogle bliver stresset af for meget arbejde, andre får stress af, at arbejdet er uoverskueligt (selv om der er tid nok til det), andre ignorerer stresset af, at de skal profilere sig for at få de spændende opgaver. Derfor er den eneste rigtige stresspolitik, at medarbejderne og lederen sammen sikrer så gode arbejdsforhold i afdelingen som muligt.

Et stykke papir løser intet

For nogle af dem, der er i tvivl, handler det meget om, at de har svært ved at forestille sig, hvad en stresspolitik skal indeholde.

– En stresspolitik er efter min mening meget svær at udarbejde, da stress typisk er en kombination af manglende match mellem kompetencer og personens evner til at

håndtere problemstillingerne. Og dette løftes af andre politikker (kompetenceudvikling – præcisering af jobindhold og af forventninger, som bl.a. håndteres af MUS-samtalerne). Men hvis den kan udformes som en henvisning til de øvrige politikker, er det vel o.k. Jeg går ud fra, at vi ikke snakker stress relateret til mobning, hvor der allerede findes politikker, siger en af lederne, mens en anden mener, at hvis der skal være en stresspolitik, så skal den være forebyggende.

– Det afhænger af, hvad den skal rumme. Det skal være en stresspolitik, der har en forebyggende effekt, der klæder folk på, før problemerne opstår. Ikke som en alkoholpolitik. Det skal ikke handle om at lette arbejdsbyrden, men om at give bedre bevidsthed om, hvordan man håndterer stress og tid.

En af lederne advarer om, at et stykke papir ikke løser eventuelle stressproblemer, og at en stresspolitik måske er helt overflødig, fordi der på anden vis er fokus på det psykiske arbejdsmiljø på universitetet:

– Jeg er i tvivl. Den forhindrer jo ikke i sig selv, at medarbejderne får stress. En rygepolitik forhindrer jo heller ikke, at nogen ryger. Det kan meget let blive en sovepude: “Se, vi gør noget!”, og det er vel egentlig noget, der skulle falde ind under vores generelle arbejdsmiljøpolitik, herunder de tilbagevendende APV’er (arbejdspladsvurderinger, *red.*), hvor der også er fokus på det psykiske arbejdsmiljø.

Et beredskab

Der er forskellige begrundelser for, hvorfor en stresspolitik er nødvendig. Et par af buddene lyder således:

– Det er en god ide, da det ikke kan undgås, at der er spidsbelastningssituationer. Det er også vigtigt, at belastninger er begrænset i tid, og at de stress-fremmende forhold bliver kendt, og at de undgås.

– Der skal være et beredskab. Vi lever i den politiske verden, hvor der hele tiden er store forandringer. Og nu hvor ledelsen er ansat, har man ikke samme indflydelse som før.

– Stress medfører nedslidning og ødelæggelse af produktionsapparatet, nemlig den enkelte forskers hukommelse og koncentrationsevne. Og bortset fra det, er dårligt psykisk arbejdsmiljø et tabuiseret område i en macho-orienteret forskerverden, hvor man har samme (selv)opfat-

telse af at være et skvat, hvis man ikke kan klare arbejdspresset, som man før i tiden fandt hos politi-, falck- og brandfolk – men som disse gruppers arbejdsgivere har medvirket til at fjerne i erkendelse af, at man derved få en bedre arbejdsstyrke.

En helt anden løsning

En leder kommer bl.a. med konkrete forslag til, hvilke elementer der kunne indgå i en eventuel stresspolitik:

– Der skal være nem adgang til en arbejdspsykolog. Der skal være kurser i tidsmanagement og stressmanagement. Det skal være nemmere at diskutere stress og mindre stigmatiserende at blive diagnosticeret som lidende af stressrelaterede sygdomme.

Måske skal der noget helt andet til end en stresspolitik, foreslår til gengæld en anden leder:

– Det er vigtigt, at stress i den enkelte situation ses i sammenhæng med ikke-jobrelaterede faktorer, som temporært kan være til stede for en ansat. Det kan meget vel være sådan, at den dermed forbundne mentale belastning tapper for de

kræfter, som skal anvendes til varetagelse af de daglige opgaver. En konsekvens heraf kan således blive en sygemelding. Men det rejser spørgsmålet, om et “lokalt psykisk kriseberedskab” og dermed om kompetence og kompetenceudvikling hos den lokale ledelse til at identificere tilstand og kausalitet og i hensigtsmæssigt omfang inddrage sagkyndig assistance. Andre store universiteter har egentlige HR(M)-afdelinger under deres personalekontorer til at varetage “Human Resource (management)”-opgaver i bred forstand for universitetets alsidige stab af medarbejdere, videnskabelige som ikke-videnskabelige og måske også omfattende visse kategorier af studerende. En diskussion af noget sådant på Aarhus Universitet vil efter min opfattelse være relevant. Ledelsen, chefgruppen og samarbejdsudvalgene er naturlige partnere heri.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Herre over eget ar

Alle har fået mere travlt på arbejdet, men er de også blevet mere stressede? *CAMPUS* har spurgt en række tilfældigt valgte folk blandt det tekniske og administrative personale (TAP), hvordan de vurderer det aktuelle stress-barometer på deres arbejdsplads. De er enige om, at indførelsen af stresspolitik på arbejdsopgaverne er meget afgørende for at undgå stress.

– Vi er jo aldrig færdige, når vi går hjem.

Sådan beskriver ingeniør Poul Bang Pedersen situationen på sit arbejde. Han har været ansat på Aarhus Universitet i 25 år og er i dag it-ansvarlig på Institut for Fysik og Astronomi. Alligevel går han ikke stresset hjem og kommer heller ikke på arbejde dagen efter med høj puls og et faretruende blodtryk. Faktisk mener han ikke, at han er hverken mere eller mindre stresset end for 20 år siden.

– Vi kan alle være pressede i perioder. For vores vedkommende er det især, hvis it-systemet bryder sammen. Men det betyder jo ikke, at vi går rundt og er kronisk stressede, siger Poul Bang Pedersen, der har seks medarbejdere under sig.

Tidsmæssigt “klarer” han sig med en arbejdsuge i nærheden af de overenskomstmæssige 37 timer.

– Det har jeg sådan set altid gjort. Jeg synes, det er vigtigt at holde arbejde og fritid nogenlunde adskilt. Men derfor kan jeg godt sidde og ar-

FÅ SYGEMELDINGER PGA. STRESS

Ud af de 30 ledere af institutter, fakultetssekretariater og centraladministrative afdelinger, som *CAMPUS* har været i kontakt med i forbindelse med en rundspørge om stress, har godt en tredjedel sagt ja til, at der har været kortvarige sygemeldinger blandt TAP-personalet på grund af stress.

Næsten halvdelen har derimod svaret nej til samme spørgsmål. Ved flere af nej-svarene er det dog tilføjet, at det kan være svært at vide, fordi den egentlige årsag til sygdomme som influenza, forkølelse etc. i virkeligheden kan være stress.

Derimod melder 83 procent af lederne, at der hverken har været langvarige sygemeldinger eller arbejdsoplysninger pga. stress.

CAMPUS har spurgt til arbejdsrelateret stress. Flere ledere gør imidlertid opmærksom på, at det kan være svært at skille den arbejdsrelaterede stress fra den stress, som måtte komme fra privatsfæren. /scv

For få TAP'er

Det kan forebygge stress hos både VIP'er og TAP'er, hvis der blev ansat flere TAP'er på Aarhus Universitet, siger fællestillidsrepræsentant Aase Pedersen, der i øvrigt mener, at en stresspolitik er overflødig.

Det teknisk-administrative personale (TAP) på Aarhus Universitet kan godt forstå, hvis forskerne føler sig stressede.

– Der er mange forskere, der bruger mere og mere tid på opgaver, som TAP'er lige så godt kunne lave, og det må være frustrerende, siger Aase Pedersen, der er fællestillidsrepræsentant for Aarhus Universitets ikke-akademiske personale såsom laboranter, ingeniørassistenter, gartnerne, it-folk, tømrere, rengøringspersonale, sekretærer etc.

Hendes anbefaling er, at universitetet for at styrke forskningen bør ansætte flere TAP'er i miljøerne omkring forskerne, så de kunne aflastes.

– Jeg ved godt, at det ikke er den traditionelle måde at tænke på, når man skal styrke forskningen, men det ville styrke den, for forskerne ville få frigivet noget tid. Samtidig ville det være mindre frustrerende for TAP'erne. De kan ikke påtage sig flere opgaver, som det er i dag, og på den måde føler de ikke, at de kan servicere forskerne fyldestgørende, forklarer Aase Pedersen.

Mere tid til opkvalificering

Ved at ansætte flere TAP'er ville der desuden blive mere luft hos denne del af universitetets arbejdsstyrke til at forbedre vilkår, som kan være med til at forebygge stress, siger Aase Pedersen.

– Noget af det, der kan give stress, er, at man ikke kan levere et tilfredsstillende produkt, fordi der ikke er tid til det, eller at man ikke har fået den fornødne opkvalificering. Det går ud over medarbejdernes faglige stolthed og dermed deres glæde

ved arbejdet, siger fællestillidsrepræsentanten og tilføjer:

– Mange TAP'er føler, det kan være svært at finde en uge til at komme på kursus. Det er f.eks. et problem for it-folkene eller laboranterne, der ikke synes, de kan tilbyde den optimale løsning, fordi de ikke kan være på forkant med den teknologiske udvikling. I det hele taget er det svært for dem at finde tid til udvikling.

Ikke et tabu

Det er hendes opfattelse, at der i de 15 år, hun har været fællestillidsrepræsentant, er kommet mere stress blandt TAP-personalet, og det gælder alle aldersgrupper, vurderer hun. Men en stresspolitik er ikke løsningen for at undgå stress.

– Det vil være overflødigt. Det er måske mærkeligt, at en tillidsrepræsentant har det synspunkt, men man kan ikke skrive sig ud af stressproblemer. Vi har allerede gode personalepolitikker på universitetet. De skal bare overholdes, siger Aase Pedersen.

Stress er ikke tabuiseret hos TAP'erne, mener hun. Der bliver talt om det personalet imellem, og det er et skridt på vejen til at blive den kvit, men ikke nok.

– Det næste skridt er, at der kommer dialog om stress mellem medarbejdere og ledelse. Ledelsen skal komme med udmeldinger til krav og forventninger til medarbejderne, som omvendt skal sige fra, hvis det ikke kan lade sig gøre, eller hvis de skal have andre kompetencer og opkvalificering for at løse opgaverne. Og så skal der være personale nok, siger Aase Pedersen.

Sys Christina Vestergaard / scv@adm.au.dk

Arbejdsliv

er stressede?

tekniske
nelle
fyldelsen

bejde hjemmefra nogle gange. Jeg kan kun se det som en fordel, at man har den fleksibilitet i sit arbejdsliv, siger Poul Bang Pedersen.

Travlhed er ikke stress

Lisbeth Andersen er laborant på Kemisk Institut, og hun insisterer på i videst muligt omfang at have et 8-16-job. Det lykkes ikke altid.

– Der kan være perioder med spidsbelastninger, hvor vi også arbejder om aftenen for at kunne nå både at forberede laboratorieøvelser

til de studerende og eksperimenter til forskerne. Jeg kan godt mærke, vi har fået mere travlt i de otte år, jeg har været her. Men jeg har en klar fornemmelse af, at man altid kan gå til sin leder, hvis det bliver for meget, siger hun.

Karoline Pinholt, der er områdeleder på Registraturen, er enig i, at der er blevet "noget mere" at lave på hendes område de senere år. Men det er ikke travlhed, der giver stress, mener hun.

– Det er især manglen på indflydelse over sine arbejdsopgaver, der kan give stress, og der er jeg heldig at have ret stor indflydelse. Samtidig handler det for mig at se også om, hvorvidt man kan overskue og er kompetent i forhold til sit arbejde, siger hun.

Perioder med spidsbelastninger kender hun alt til.

– Lige nu har jeg for eksempel arbejde med hjem stort set hver aften på grund af kvote 2-ansøgningerne, og jeg kan ikke rigtig se, at det kan

være anderledes. For det vil jo heller ikke være særlig medarbejdervenligt at ansætte nye folk i meget korte perioder, siger Karoline Pinholt.

Navision og decentralisering

CAMPUS' rundringning blandt TAP'erne tyder på, at stressrelaterede problemer ofte bliver diskuteret ved frokostbordene. Men det er også et emne, en del folk ikke ønsker at udtale sig om til avisen. Flere siger således, at de synes, emnet er meget interessant, men at de ikke ønsker at blive citeret for deres eget syn på sagen.

En af dem, der vil udtale sig, er sekretær og afdelingsleder på Afdeling for Filosofi Lena Frikke.

– Der er slet ingen tvivl om, at vi har fået meget mere travlt og langt oftere end tidligere må arbejde over. Der er kommet flere nye edb-systemer de sidste år, som vi er blevet præsenteret for, inden de var ordentligt afprøvede og fungerede. Det har været meget frustrerende og

stressende for mange, siger Lena Frikke med henvisning til blandt andet regnskabssystemet Navision.

Hun fremhæver også den manglende mulighed for at kunne tilrettelægge arbejdet som en af de største stressfaktorer i sekretærarbejdet.

– Man kan jo godt fra morgenstunden have en plan for, hvordan man skal få afviklet arbejdsplanen i løbet af dagen. Men man ved aldrig, hvor mange henvendelser der kommer i løbet af dagen. Vi har virkelig mange blæksprutteopgaver, og den stigende decentralisering betyder også, at der igen og igen bliver lagt nye arbejdsopgaver ud på fakulteterne og institutterne. Vi synes ikke altid, vi bliver spurgt først, siger Lena Frikke, der i øvrigt understreger, at hun føler sig bakket godt op af ledelsen på afdelingen.

Vigtig ledelsesopgave

Netop problemet med det konstante pres af nye arbejdsopgaver, der skal indpasses i en eksisterende persona-

leramme, kan være meget stressende, mener afdelingsleder på Institut for Fysik og Astronomi Ruth Laursen. Hun er til daglig leder for 12 medarbejdere på sekretariatet, og hun ser det som en helt afgørende udfordring hele tiden at få tilpasset organisationen til de nye opgaver.

– Det er virkelig en vigtig ledelsesopgave. For folk vil kæmpe til det yderste for at klare flere nye opgaver, men hvis ikke organisationen på længere sigt omstruktureres og eventuelt udvides med mere personale i takt med den stigende arbejdsomængde, så er der risiko for, at mange går ned med stress. Her på instituttet har vi en ledelse, der har fuld forståelse for det, men så heldige er alle måske ikke, siger Ruth Laursen.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

BØGER

Redigeret af Hans Plauborg

Forskere burde opgive de privilegerede talepositioner (...) som ekspertkilde eller analytiker og i stedet skrive flere kronikker og læserbreve, hvor deres subjektivitet eksponeres.

JAKOB ARNOLDI, PH.D., OM FORSKNINGSFORMIDLING I BOGEN *ELFENBENSTÅRNET*

Tidsskriftet Sfinx
Årgang 29, nr. 1. (4 numre 247 kr.)
www.tidsskriftet-sfinx.dk

Sfinx, kulturtidsskriftet om arkæologi, kunst og kultur i Middelhavslandene, bliver med det første nummer i det nye år relanceret i en ny, større og flottere udgave.

Det nye nummer kommer vidt omkring i tid og rum – lige fra den romerske kejser Neros familiedynasti og et 2600 år gammelt babylonisk verdenskort indridset på en lille tavle af udbrændt ler til den tidligere tyrkiske premierminister Menderes, der i 1961 endte sine dage ved hængning.

Forståelsens rasen – om troværdig forskningsformidling

Claus Holm
160 sider, 195 kr.
Danmarks Pædagogiske Universitets Forlag

Forskere bliver forbundet med høj troværdighed på grund af deres uafhængighed, store specialviden og ideal om at søge sandheden. Men hvad sker der med universitetsforskernes troværdighed, når de skal honorere tidens nye krav om at formidle til journalister, dokumentere umiddelbar samfundsnytte og samarbejde med erhvervslivet? De bliver mindre troværdige, fordi de vil gøre næsten alt for opmærksomhedens skyld, argumenterer kommunikationschef ved Danmarks Pædagogiske Universitet Claus Holm blandt andet i en ny bog.

Slagmark – tidsskrift for idéhistorie

Tema: Platon
Forår 2006, nr. 45, 194 sider, 140 kr.

Det nye nummer af *Slagmark* er helliget Platons filosofi. Målet er at belyse såvel tænkningens sprog som den dramatiske iscenesættelse inden for rammerne af Platons dialoger.

I dialogerne hænger det, der tales om, nøje sammen med den eller dem, der tales til. Det har megen Platon-forskning ignoreret med den konsekvens, at det har spærret for en dybere forståelse af hans filosofi, lyder argumentet i temanummeret.

Læring og it

Helle Mathiasen
180 sider, 228 kr., Aarhus Universitetsforlag

Hvad ligger der i begrebet “e-læring”, og hvordan inkorporerer man det i undervisningen? Bogen fokuserer på, hvordan multimediale medier og internet-tet kan understøtte læring, undervisning og samarbejde ved hjælp af konkrete eksempler på it-anvendelser. Bogen undersøger anvendelsen af teknologi i sammenhæng med de videregående uddannelsers kompetencefordringer og tegner dermed et billede af teknologiens muligheder og begrænsninger i undervisningen.

Formidling til folket

Ny bog sætter fokus på forskningsformidling, som den ses fra universiteternes side. Hvis formidling af forskning for alvor skal være folkelig, bør forskerne måske tage ved lære af fortiden.

På forsiden af den nye bog *Elfenbenstårnet* – *universiteter mellem forskning og formidling* står en forsker og en (skatte)borger og råber til hinanden i megafoner hen over en kløft. Stemmerne når ikke hinanden. De dør på vej over kløften. På bagsiden står forskeren alene og råber i sin megafon. Tilhørerne er gået deres vej. Måske har de aldrig været der.

Er det den situation, forskningsformidlingen befinder sig i i dag? Det mener i hvert fald en af bogens bidragydere, Hans Hauge, der skriver om situationen på humaniora. Her formidles der hele tiden, skriver han, fordi forskning i humanioras tilfælde samtidig er formidling. Det betyder, at der produceres langt mere forskningsformidling, end der er aftagere til. Der er for eksempel ikke noget publikum til formidlingen af spansk baroklyrik og Buxtehudes orgelværker. Inden for humaniora er der masser af tanker uden fakturaer, som Hauge skriver.

Til Maren i kæret

“Elfenbenstårnet” er en dobbelttydig titel, siger cand.scient. Rikke Schmidt Kjærgaard, der har redigeret bogen. For betegnelsen er ikke længere udtryk for en entydig korrekt beskrivelse af universiteterne. Langt de fleste forskere vil meget gerne formidle og være i kontakt med det omgivende samfund, og den åndsaristokratiske selvopfattelse blandt forskere er i dag en dinosaur i universitetsverdenen. På den anden side lever ideen om elfenbenstårnet i bedste velgående blandt folk i samfundet. Mange aner ikke, hvad der foregår på universiteterne, og de har ingen chancer for at følge med, hvis ikke de selv er opsøgende. For de fleste forbliver forskningsverdenen en stor uigennemtrængelig enhed af viden, der formidles i et sprog, de ikke forstår. Men sådan bør det ikke være.

– Forskning skal formidles til alle i samfundet. Også til “Maren i kæret”. Hvis hun intet ved om stamcelleforskning, kan hun heller ikke tage stilling til den, og det skal hun kunne i et demokratisk samfund, siger Rikke Schmidt Kjærgaard.

Hun erkender, at det er en idealistisk forestilling, men den er ikke urealistisk.

– Det findes masser af god forskningsformidling i medierne i dag – f.eks. DR1’s program “Store nørd og lille nørd”, som er et fremragende eksempel på god, lettilgængelig forskningsformidling. Men jeg savner, at forskerne bliver bedre til at sætte deres egne præ-

Fremtidens Familie Journal? I begyndelsen af 1940'erne var der hver uge nyt fra forskningsfronten i dette blad.

Montage: Søren Kjeldgaard/AU-foto

misser for, hvordan og til hvem de vil formidle deres forskning, og det er også derfor, jeg har taget initiativ til bogen, siger Rikke Schmidt Kjærgaard.

Forskning i Familie Journalen

Antologien samler en række af de forskellige videnskabers erfaringer med formidling af forskning og giver dermed et godt udgangspunkt for en diskussion om, hvad kvalificeret forskningsformidling er, og i hvilke medier den skal foregå.

I den forbindelse kunne man måske lære lidt af forskningsformidlingens historie. Som videnskabshistoriker Kristian Hvidtfelt Nielsen beskriver i sit bidrag til bogen, har forskningen engang været fuldt til stede i medier, hvor man næsten ikke kunne drømme om at se den i dag. Det gælder for eksempel *Familie Journalen*, hvor videnskabsjournalisten Børge Michelsen i begyndelsen af 1940'erne skrev om nyt fra især naturvidenskabernes og teknologiens verden. Han skrev om alt fra nye blomstervaser i bakelit til brugen af blinkmikroskopet inden for astronomi og sørgede også for, at naturvidenskabsfolk med flair for at popularisere skrev om deres fagområder. I 1945 skiftede han til *Ekstra Bladet*, hvor han fortsatte med at formidle stof fra videnskabens verden og desuden stiftede *Ekstra Bladets* videnskabspris på 10.000 til yngre danske videnskabsfolk.

Det var forskningsformidling i medier, hvor “Maren i kæret” og “hr. Jensen” naturligt var til stede. Men hvem tør forsøge at sælge en avis eller et ugeblad på en forskningshistorie i dag?

Formidling og underholdning

Så er der måske i virkeligheden større håb for en genoplivelse af en af tv-succeserne fra 1960'erne *Spørg Århus*. Her svarede et panel af forskere og akademikere på videnskabelige spørgsmål fra seerne og fra et publikum i salen. De første ni *Spørg Århus*-udsendelser blev alle optaget i Stakladen på Aarhus Universitet, og målet var at forene det akademiske og oplysende med det folkelige og fornøjelige. Programmerne blev en seersucces ikke mindst takket være paneldeltagernes humoristiske tilgang til spørgsmålene. Underholdningsværdien af udsendelserne blev formentlig ikke mindre af, at de medvirkende forskere alle kendte hinanden i forvejen og havde indtaget en god middag med efterfølgende kaffe og cognac, inden de gik på scenen.

– *Spørg Århus*-udsendelserne er et godt eksempel på, at forskningsformidling og underholdning godt kan gå hånd i hånd, og at man ikke skal være så bange for at benytte andre formater end de gængse. Men det kræver selvfølgelig, at forskerne tør optræde på slap line og ikke er bange for at dumme sig, siger Kristian Hvidtfelt Nielsen.

Ideen med *Spørg Århus* blev i øvrigt taget op igen midt i 70'erne, men nu blev udsendelserne optaget i Kasino-studiet i Århus. Efter løjerne under studenteroprøret turde tilrettelæggeren Tage Elmholdt ikke risikere, at rebelske studerende mødte op i Stakladen for at kaste tomater og rådne æg mod videnskabens repræsentanter.

OPINION

Redigeret af Helge Hollesen – Indlæg sendes til campus@au.dk

Man kan godt sætte spørgsmålstejn ved, om den form for disciplin, man vil indføre med SU'en og andre tiltag, er foreneligt med at fremme folks evner til at udfolde sig.

GLOBALISERINGSEKSPERTEN JØRGEN ØRSTRØM MØLLER
OM REGERINGENS VELFÆRDSREFORM (POLITIKEN)

Mææææhhh

Nikolaj
Hawaleschka
Steenberg,
stud.jur.

Jeg har et problem. Eller rettere sagt: Anders Fogh har et problem med mig. Jeg støtter nemlig det islamistiske (u)menneskesyn – ligesom Connie Hedegaard, Uffe Ellemann-Jensen og Due Jensen fra Grundfos gør.

Egentlig mener jeg selv, at jeg blot forsøger at udvise respekt over for mine medmennesker i en globaliseret verden. Men i en tid, hvor man enten er demokrat eller islamist – eller får eller buk, om man vil – kan det godt være lidt svært at finde forståelse for sine holdninger hos statsministeren. Nå, fred være med det. Jeg er jo glødende kapitalist, konservativ og modstander af velfærdsstaten – så Anders og jeg kan da i det mindste være enige

om noget ... eller ... nå nej. Anders og jeg er vist, når alt kommer til alt, ret uenige i en masse ting.

Så er det ikke på tide, at folk som mig tager til genmæle? Jeg ved det egentlig ikke. Grundlæggende er det jo mig, der har ret, og statsministeren, der er grueligt på afveje. Men selv om han ikke selv kan indse det, er det jo stadig ikke mit problem. Han er herre over sit eget liv og sine egne meninger – heldigvis.

Men det skal nu ikke stoppe mig fra at hylde mine helte:

Jeg vil gerne hylde verdens kapitalister og fritænkere i almindelighed og Ayn Rand i særdeleshed. Som fortaler for objektivismen og troen på sig selv kan hun blandt andet citeres for at have sagt, at "før man kan sige 'jeg elsker dig', skal man først lære at sige 'jeg'". Og i en tid, hvor både regering og opposition tilbyder velfærdsegoismen som den guldkalv, den nu er blevet, kan jeg da i hvert fald – ganske hellig som jeg er – læne mig tilbage, læse noget Rand og – for mig selv – hylde mig selv, min selvstændig-

KLUMMEN

Klummepanelet:

Jon Boiesen,
stud.mag.

Celia Haldan
Voetmann, stud.scient.

Ruth Marbæk Jensen,
stud.mag.

Casper Foldager,
stud.med.

(Klummen er udtryk for skribentens egen holdning.)

hed og min egen mening. Når alt kommer til alt, burde jeg jo egentlig være ligeglad med, hvad Fogh siger og mener.

Egoisme er selvfølgelig ikke den eneste dyd, der findes. Indlevelse og refleksion hører til i samme kategori, og derfor skal der også gå et par hyldester til især Peter Kurrild-Klitgaard og Henrik Dahl, der i de seneste år – ligesom Dennis Nørager i Berlingeren for et par uger siden – har udgydt fornuft og rationalitet i avisernes debatsektioner. Der er rart at se, at det ikke altid er den laveste fællesnævner, der hersker her.

Og for lige at dvæle ved det rationelle, så kan jeg da også godt sende en hyldest til Karl Marx, der igennem en irrational ideologi, der hylder ondskaben og mistroen over for sig selv og sine medmennesker, gang på gang har

været med til at gøre det meget nemmere for folk som mig at pille folk som ham og hans tilhængeres argumenter ned. Tak, Karl! Du gjorde det næsten for nemt.

Men irrationalitet kan også være inspirerende. Tænk på den kinesiske frihedskæmper, der stoppede en kolonne af kampvogne på Den Himmelske Freds Plads i Peking, eller på mine bedsteførelde, der løb rundt og skød tyskere og sprængte deres ting i stykker under Anden Verdenskrig. Frihedskampen mod det totalitære skal – uanset at den ser irrational og nyttesløs ud – hylde.

Så selvom Anders mener, at jeg er et får, nok endda et stort et af slagsen, så kan jeg da altid lægge mig i det lune græs under forårs-solen og ytre et stille og velfornøjet "mææææhhh" i ny og næ.

25.000 kroner til kun 6,75%

Er du mellem 18 og 28 år, og vil du have mest muligt ud af dine penge? Så bliv Basic-kunde i Amagerbanken, vi giver dig en masse fordele. Du kan f.eks. oprette en kassekredit på op til 25.000 kr. for kun 6,75%* i rente. Det er gratis at oprette kreditten.

Basic pakken giver dig alt du behøver

- Billig kassekredit op til 25.000 kr. - oprettelsen er gratis
- Gratis Visa/Dankort
- Gratis MasterCard Classic efter normal kreditvurdering
- Gratis netbank - med gebyrfri regningsbetaling, e-Boks m.m.
- Gratis valutaveksling
- Gratis betalingskonto til dine faste udgifter
- Billig boligfinansiering med mulighed for afdragsfrihed - uanset om du bor i ejer- eller andelsbolig

*) Kræver normal kreditvurdering. Renten er 6,75% (ÅOP 6,9%). Renten er variabel.

Mød vores eventerew
torsdag den 20. april
i Nobelkantin

Læs mere på basic.amagerbanken.dk

Amagerbanken

Amagerbanken Århus, tlf. 86 13 22 11
Bruun's Galleri afdeling, tlf. 86 19 40 66

NAVNE

Redigeret af Helge Hollesen

MINDEORD

På vegne af Institut for Økonomi skriver fungerende institutleder Torben M. Andersen om professor i økonomi, cand.oecon. **Gunnar Thorlund Jepsen**, der døde den 17. marts.

Thorlund Jepsen blev ansat ved Økonomisk Institut som videnskabelig assistent i 1960, var lektor i perioden 1962-1971, og fra 1971 til pensionering i 2000 virkede Thorlund Jepsen som professor.

Thorlund Jepsen har varetaget mange hverv ved instituttet, blandt andet som fagrådsformand i perioden 1991-1992, og var et meget stort aktiv for instituttet. Hans særlige interesse var skattepolitikken. Det var dette område, han underviste mest i, og det var også som skatteekspert, at den brede offentlighed kom til at kende Thorlund Jepsen. Igennem en lang årrække har han været en af de mest aktive debattører om skatteforhold, og han var meget tidligt ude med de tanker, der i dag diskuteres under overskrifter som forbrugsskat og "flad skat".

Offentligheden kom også til at kende Thorlund Jepsen som en aktiv deltager i EU-spørgsmål, hvor han i forbindelse med de mange folkeafstemninger var at finde på den EU-skeptiske side. Det meget brede engagement i Thorlund Jepsens arbejde illustreres af, at et af de emner, der i de senere år optog ham meget, var narkotikapolitikken.

Thorlund Jepsens interesser gik meget videre end det, man umiddelbart kan aflæse af hans videnskabelige produktion, som primært handler om skatteteori og politik. Han havde en dyb interesse og indsigt i samfundsforhold. Gunnar var en åben og diskussionslysten person, der kombinerede den akademiske interesse for detaljen med en højskoletradition knyttet til diskussion og de brede linjer. Dette kom ofte til udtryk ved seminarer og gæsteforelæsningsninger ved instituttet, hvor han altid var en engageret deltager. I forhold til de senere års udvikling med en stigende "teknik-fiksering" i økonomiske analyser var Thorlund Jepsen altid en garant for at sikre fokus på

intuition og relevans. Hans evne til at identificere det centrale og skære ind til benet i en debat var stor.

Thorlund Jepsens faglige profil og entusiasme førte naturligt til mange kontakter og samarbejdspartnere både inden og uden for den akademiske verden. Han har deltaget i mange udvalg og kommissioner, blandt andet "Dahlgaard-udvalget" og Indkomstskatteudvalget fra 1976, været aktiv i faglige organisationer og bl.a. været formand for Askov Højskole igennem en længere årrække.

Med Thorlund Jepsens bortgang efterlades mindet om en engageret og indsigtfuld kollega. Han efterlader et stort rum, som det vil blive vanskeligt at fylde ud. Han vil blive husket for sin glød og diskussionslyst.

Gunnar Thorlund Jepsen efterlader sig hustruen Lis, døtrene Helle og Karin samt sønnen Erik. Æret være Gunnars minde.

MULTIKULTURELT BORGERSKAB

Lektor Per Mouritsen fra Institut for Statskundskab er udpeget til national koordinator af det nye europæiske forskningsprojekt "A European Approach to Multicultural Citizenship: Legal, Political and Educational Challenges" (EMILIE).

Forskningsprojektet, der hører under EU-kommissionens 6. rammeprogram, skal bl.a. analysere de lovgivningsmæssige udfordringer vedrørende integration af udlændinge, som de europæiske lande står over for.

Projektet skal også analysere mediernes fremstilling af muslimer og det multikulturelle samfund i lyset af den seneste debat om sekularisme og ytringsfrihed.

Per Mouritzen bliver leder af et lille team af yngre forskere fra universiteterne i Århus og København, Handelshøjskolen i København og det Europæiske Universitetsinstitut i Firenze. Den århusianske lektor modtager 215.000 euro til projektet, der kører fra 2005-2008 i Center for Journalistiske Universitetsuddannelsers regi.

LEGATER

TIL AKADEMISKE FORFATTERE

doktorafhandlinger, ph.d.-afhandlinger eller andre videnskabelige værker

ansøgningsfrist udløber 1. august 2006

Udvalget til Beskyttelse af Videnskabeligt Arbejde (UBVA) under Akademikernes Centralorganisation uddeler hvert år legater til akademiske forfattere af fagligt-rætt materiale: doktorafhandlinger, ph.d.-afhandlinger eller andre videnskabelige værker der repræsenterer en særlig forskningsmæssig indsats.

De væsentligste hovedkrav er:

- 1) at værket skal være udgivet i bogform i perioden 1. januar 2004 – 31. juli 2006,
- 2) at værket skal have et ISBN-nr.,
- 3) at der ikke er udbetalt honorar for udgivelsen og
- 4) at der ikke er mulighed for fremover at få udbetalt honorar for udgivelsen.

Maksimumbeløb der uddeles er på 25.000 kr.

De nærmere ansøgningskriterier samt obligatoriske ansøgningsskemaer for de forskellige kategorier rekvireres enten på AC's hjemmeside www.ac.dk, UBVA, UBVA-forfatterlegat eller ved henvendelse til AC's sekretariat, tlf. 33 69 40 92.

Ansøgninger der ikke opfylder de stillede krav – herunder dokumentation for relevant forlagskontrakt, ISBN-nr. samt for doktor- eller ph.d.-grad – vil blive afvist.

Beslutning om udlodning og om legatets størrelse træffes i december måned 2006.

Yderligere information om legatet kan fås ved henvendelse til lektor, lic. scient., ph.d. Kim Kusk Mortensen, Institut for molekylær og strukturel biologi, Aarhus Universitet, Gustav Wiedsvej 10 C, 8000 Århus C, e-mail: kim@biobase.dk.

KANDIDATMØDE

Er du snart færdiguddannet – så mød op på vores kandidatvejledning

Aarhus Universitet

Søauditorierne, Bygning 1252
Auditorium 2 (DJØF og AAK)
Auditorium 3 (GL, DM og MA)

Tirsdag den 25. april 2005
kl. 13.00 - 16.00

Roskilde Universitetscenter

Universitetsvej 1, Auditorium i bygning 45.0

Tirsdag den 2. maj 2006
kl. 12.30 - 16.00

Københavns Universitet

Studiegården, Studiestræde 6,
Anneks A (DJØF og AAK)
Anneks B (DM, GL og MA)

Tirsdag den 9. maj 2006
kl. 16.30 - 20.00

Arrangør:

Et samarbejde mellem universiteternes centrale studie- og erhvervsvejledning, Dansk Magisterforening (DM), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Magistrenes Arbejdsløshedskasse (MA), Danmarks Jurist- og Økonomforbund (DJØF) og Akademikernes Arbejdsløshedskasse (AAK).

Program

Universitetet

- afslutningen af uddannelsen og udslningsregler

A-kasserne: AAK og MA

- hvad kan a-kassen gøre for mig?
- dimittendregler
- dagpenge

Organisationerne:

DJØF, DM og GL

- jobsøgning - hvordan får jeg mit første job?
- hvor er jobbene?
- ledighed og beskæftigelse
- hvad er lønnen, og hvordan er markedsvilkårene?
- gode kontrakter
- kompetence- og karriereudvikling

MEDDELELSER

Se alle opslag i fuld længde på www.au.dk/meddelelser

PH.D.-GRADEN

Tildelinger

SUN
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultets Akademiske Råd har tildelt følgende ph.d.-graden i medicin:

Cand.med. **Christian Nicolaj Andreassen** for afhandlingen "Can risk of radiotherapy-induced normal tissue complications be predicted from genetic profiles?".

Cand.scient. **Per Horn** for afhandlingen "Expression analysis in pigs and aspects of physiology and metabolism in carries of a mutation in AMP-activated protein kinase".

Cand.med. **Anders Bojesen** for afhandlingen "Epidemiological, endocrinological and metabolic aspects of Klinefelter Syndrome".

SAM

Det Akademiske Råd har den 15. marts 2006 tildelt **Rune Stubager** ph.d.-graden i statskundskab på grundlag af afhandlingen "The Education Cleavage: New Politics in Denmark".

KURSER

Forskeruddannelsen - Sundhedsvidenskab

Oversigt over kurser kan ses på www.health.au.dk/forskeruddannelse

E-læringsenheden

E-læringsenheden tilbyder følgende kurser og workshops for ansatte ved AU:
26. april: Hold møder over nettet.
For yderligere oplysninger og tilmelding se www.au.dk/e-learning

KONGRESSER, MØDER

Økologi-kongres 2006

holdes den 30.-31. maj. Kongressen henvender sig til forskere, landmænd, forbrugere, konsulenter, køkkenledere, organisationer, myndigheder og ansatte i virksomheder, der arbejder med økologiske produkter. Ved tilmelding efter 30. april opkræves gebyr på 150 kr. + moms. Se www.au.dk/meddelelser

Society On The Couch

A conference on Lacanian psychoanalysis and social theory organized by Sociologisk Forum, Kritisk Profil and The Research Network "Emotions, Knowledge, and Culture" (University of Aarhus). Wednesday 3rd of May, 2006, Preben Hornungstuen, Studenternes Hus, University of Aarhus. Registration is not required. Lunch is available for DKK. 120,-. Please contact Carsten Bagge Laustsen (cbl@ps.au.dk) no later than Monday the 1st of May. Se www.au.dk/meddelelser

The Tourist Gaze – and the question of authenticity

Research workshop Thursday 4 May 1- 5 pm
Institute of Information and Media Studies, University of Aarhus, Aud. 138, Adorno, Helsingforsgade 8, 8200 Aarhus N. The workshop is open for audience. Free entrance. Se www.au.dk/meddelelser

PERSONALESTYRELSEN

Se cirkulærerne på: www.perst.dk

FORSKNINGSSTØTTE

Ph.d.-stipendier ved Det Teologiske Fakultet
Ved Forskerskolen Teologi og Religionsvidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet opslås 2 ph.d.-stipendier til besættelse pr. 1. september 2006 eller snarest derefter. Ansøgningsfrist: 15. maj 2006 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2006-218/4-15. Opslagets fulde ordlyd kan ses på www.teo.au.dk

Ph.d.-stipendium i antropologi

Det Humanistiske Fakultet opslår et ph.d.-stipendium i antropologi til besættelse pr. 1. oktober 2006. Ansøgningsfrist: 15. juni 2006 kl. 12.00. Ansøgningen mærkes: 2006-218/1-26. Det fulde opslag kan læses på www.hum.au.dk/fak/phd/opslag/ekstern/home.htm

Margrethe Møller Fonden

Der er til den ordinære uddeling for kalenderåret 2006-2007 et begrænset antal portioner à højst kr. 5.000 til dækning af rejseudgifter i forbindelse med projekter vedrørende cellulær membrantransport. Ansøgningsfristen er mandag den 8. maj 2006. Se www.au.dk/meddelelser

Midler til antidoping forskning

Anti Doping Danmark opslår forskningsmidler inden for fagområdet: Antidoping. Projekter inden for området af såvel medicinsk, fysiologisk, humanistisk, samfundsvidenskabelig, juridisk og økonomisk karakter modtages. Ansøgningsfrist: 1. maj 2006 kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

Konsul Johannes Fogh-Nielsens og Fru Ella Fogh-Nielsens Legat

Af dette legat til fordel for videnskabelig forskning ved Aarhus Universitet, fortrinsvis inden for medicin, kan uddeling finde sted. Ansøgninger må være Aarhus Universitet i hænde senest tirsdag den 2. maj 2006, kl. 12.00. Se www.au.dk/meddelelser

STILLINGER

STUDENTERUNDERVISERE OG FAGLIGE VEJLEDERE

Ansøgningen skal indeholde oplysninger om faglige og pædagogiske kvalifikationer. Aflønning i henhold til finansministeriets overenskomst med SUL (Studentunderviseres Landsforening). Ansøgningen skal indeholde CPR-nr. Opslagenes fulde ordlyd fremgår af fakulteternes hjemmeside.

STUDENTERUNDERVISERE Statskundskab og Samfunds-fag

Ved Studienævnet for Statskundskab og Samfunds-fag er 6 stillinger ledige pr. 1. august 2006. Ansøgningen mærkes: 2006-215/3-124. Ansøgningsfrist: 21. april 2006 kl. 12.00.

Afdeling For Idéhistorie

Ved afdelingen for Idéhistorie vil der i efteråret 2006 være 2 stillinger ledige som studenterundervisere. Ansøgningen mærkes: 2006-215/1-201. Ansøgningsfrist er 16. juni 2006 kl.12.00.

FAGLIGE VEJLEDERE Juridisk Institut

En stilling som faglig vejleder er ledig til besættelse snarest. Ansøgning mærkes: 2006-215/3-123. Ansøgningsfrist: 20. april 2006 kl. 12.00.

ØVRIGE OPSLAG

Ved Aarhus Universitet er nedenstående stillinger opslået ledige. Opslagenes fulde ordlyd vil fremgå af fakulteternes hjemmesider.

Informations- og Medievidenskab

Ved Institut for Informations- og Medievidenskab er et adjunktur/lektorat i organisationsteori og organisationskommunikation samt et i mediebrug og journa-

LEGATER

Læge Johannes Bitsch og Hustru Agnes Bitschs Mindelegat

Af legatet uddeles årligt ca. 40 portioner af ca. 5000 kr. til medicinske studerende, der har opnået første del af lægevidenskabelig embedseksamen og som efter legatbestyrelsens skøn har dokumenteret et behov for økonomisk bistand. Ansøgningsfristen er den. 1. maj 2006. Se: www.au.dk/meddelelser

Ella og Holger Andersens Studielegat

Legatet kan søges af dansksindede kandidater med klassisk-sproglig studentereksamen til videnskabelig uddannelse, fortrinsvis dimittender fra Haderslev Katedralskole. Ansøgningsfrist: 1. maj 2006. Se www.au.dk/meddelelser

Danida Travel Grants for Master's Thesis Students

Danida has allocated an annual budget of DKK 620.000 from 2005-2008 in support of travel grants for thesis field work of Master students enrolled at a Danish University. The deadline for application is 1 May 2006 at 14.00h. More information, the full announcement, application forms and reporting forms can be found on: www.travelgrants.dk

Haderslev Katedralskoles Studenterlegater

Legatet kan søges af elever, der er udgået fra Haderslev Katedralskole. Ansøgningsfrist: 1. maj 2006. Se: www.au.dk/meddelelser

Aalborg Katedralskoles Studie-Jubilæums- og Fællesfond

Legater fra disse fonde kan søges af dimittender fra Aalborg Katedralskole som studiehjælp i de første studieår. Ansøgningen skal være modtaget senest den 31. maj. Se www.au.dk/meddelelser

listisk formidling ledige til besættelse 1. august 2006. Ansøgningsfrist: 24. april 2006, kl. 12.00.

Ansøgning vedr. organisationsteori og organisationskommunikation mærkes: 2006-212/1-88. Ansøgning vedr. mediebrug og journalistisk formidling mærkes: 2006-212/1-89.

Hvad vil du efter din bachelor?

LÆS TIL CAND.IT. PÅ IT-UNIVERSITETET

Vælg et krævende og spændende 2-årigt kandidatstudium som overbygning på din bachelor – også selvom din bachelor ikke drejer sig om it.

På IT-Universitetet kan du specialisere dig i it til kommunikation, design, softwareudvikling og -teknologi, organisationsudvikling, e-business, computerspil, medieteknologi mm. Du får en erhvervsrelevant it-kandidatuddannelse med tæt kobling mellem teori og anvendelse.

ÅBENT HUS

Tirsdag den 2. maj 2006 kl. 15-20

Ansøgningsfrist til kandidatuddannelsen er 15. maj kl. 12. Ansøgningsfrister for gæstestuderende er 16. juni og 14. august kl. 12.

WWW.ITU.DK

Rued Langgards Vej 7, 2300 København S

BOLIG

Til leje:

3 værelses lejlighed, Århus C, fremlejes fra 01.05.06 - 01.09.06. Incl. vand, varme, el og kabel tv. Husleje kr. 5.000,- pr. md. Depositum kr. 10.000. Tlf. 8618 5352.

Møbleret 3 værelses lejlighed fremlejes i perioden 01.06.-01.11.06. 5 minutters gang fra universitetet. 2 stuer en suite, soveværelse, spisekøkken og bad. Adgang til vaskekælder. Husleje 5000 kr/md.. (incl. el og vand) Depositum 2 mdr.'s husleje Ikke ryger foretrakkes absolut. Jan Østergaard Tlf. 8620 1354, e-mail: katjan@stofanet.dk

Dejlig villa i nærheden af Aarhus Universitet (gå afstand til skov og strand) udlejes i juli måned 2006, eks. som enkelt uger eller hele måneden til danskere eller udlændinge med tilknytning til Aarhus Universitet. Mobil 2325 1575.

Værelse på Trøjborg. Pr. 1 maj 2006 udlejes stort møbleret/umøbleret værelse i smuk, gammel villa lige overfor Risskov, kun 5 minutter fra vandet. Eget badeværelse og mindre køkken, samt vaske-faciliteter. Gerne pendler eller gæsteforelæser (ikke-ryger). 3000 kr/md. incl. forbrug. Mulighed for internet opkobling. Tlf. 7020 0021.

Søges:

Sommerhus, hus eller lejlighed (møbleret) søges til japansk gæsteforsker og hans kone og søn på 5 mdr. i perioden 1. maj til 31. august 2006 Jytte Kragelund, Anatomisk Institut, tlf. 8942 3058 email: jk@ana.au.dk

Boligannoncer

Sendes til Studenterrådet, Aarhus Universitet, Ndr. Ringgade 3, 8000 Århus C., Tlf. 8942 5464. vedlagt 30 kr. til dækning af omkostninger.

Ved indrykning via e-mail: sr@sr.au.dk indbetales beløbet med angivelse af navn på 3635 - 4809 5008 45.

Annoncen kan afleveres personligt på ovennævnte adresse.

Se også boligannoncerne på: www.sr.au.dk
Her er det også muligt at indtaste sin annonce gratis. Annoncen vil være tilgængelig i ca. 20 dage.

IT-Universitetet
i København

KALENDER 10.4-1.5.

Oplysninger om arrangementer sendes til campus@au.dk

Mandag 10.

VIDENSKABSHISTORIE

KL. 14.15. DIGITALISEREDE SANSER

Postdoc Jan-Eric Olsen, Medicinsk Museion, om medicinsk perception og virtual reality-kultur Aud. G4, bygn. 532, Ny Munkegade. Arr.: Steno Institutet.

Tirsdag 18.

UDVIKLING

KL. 10.30-15. DIASPORAS AND DEVELOPMENT

Seminar on how and in which way the diasporas relate to the development agenda or vice versa. Open for all. Building 1532, room G2. Programme: www.ulandslaere.au.dk
Arr.: "Approaches to Development". (U-landslære)

Onsdag 19.

SPOUSES

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP

Visit to the Danish Veterinary and Food Administration, Region North. Information about food safety and health from farm to fork.

KL. 14.15. RADIOMONTAGEN

Professor Ib Poulsen, RUC, gennemgår hovedlinjerne i sin disputats om den danske radiomontage – det første omfattende studie af denne særegne og betydningsfulde genre i dansk radiohistorie – og præsenterer nogle højdepunkter i genrens historie fra Aksel Dahlerups tidlige hørebilleder til 1970'ernes personportrætterende montager. Lok 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8.
Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.

KL. 16.15. SPILTEORI OG RATIONALITET

Direktør Otto Brøns-Petersen, Skatteministeriet, om spilteorien, der er et ret nyt redskab i samfundsvidenskaberne, men allerede har fået betydelig udbredelse. Teorien har vist sig meget velegnet til at beskrive situationer, hvor aktører har hver deres strategiske interesser. Lok. S11, bygn. 1332.
Arr.: Kritisk Profil.

KL. 19. CIVIL ULYDIGHED

Ethvert menneske kan komme i konflikt mellem at følge samfundets love og sin forpligtethed over for andre. Sognepræst Leif Bork Hansen har selv valgt at gå imod loven ved at skjule flygtninge. Rødkløvervej 3. Arr.: Studentermenigheden.

Torsdag 20.

KARRIERE

KL. 10-17. KRYDSFELTÅRHUS06

Messe som skal skabe øget dialog mellem det østjyske erhvervsliv og studerende fra de videregående uddannelser i Århus under temaet "Job du ikke vidste du kunne få". Gratis adgang. sTUDENTERHUS ÅRHUS. Nordhavnsgade 1.

NESTORER

KL. 15. GENERALFORSAMLING

NESTOR – seniorforeningen ved Aarhus Universitet – holder generalforsamling. Der indledes med en rundvisning om Per Kirkebys udsmykning i Søauditoriet. Selve generalforsamlingen begynder kl. 16.45. Til rundvisningen er der tilmelding senest den 18. april kl. 12 – nestor@au.dk eller til: NESTOR, Willemoesgade 15, 8200 Århus C.

KL. 19. SMAG FOR ETIK

Forskningsleder Christian Coff, Center for Etik og Ret, om fødevareetik, og hvad der skal til for, at man som forbruger, filosof, landmand eller køkkenleder kan forholde sig etisk til fødevarer. Hornung Stuen, Studenternes Hus. Arr.: Filosofisk Forening.

Fredag 21.

TEOLOGI

KL. 9-15.45. RENÆSSANCER I VIKINGETID OG MIDDELALDER

Symposium i forbindelse med Renæssance 2006. Historiske, kunsthistoriske, arkæologiske, litterære og filosofisk/teologiske oplæg om den betydelige antikinspiration, der udfoldede sig århundreder før den periode, vi i dag omtaler som renæssancen. Teatersalen, Kasernen, Langelandsgade.
Arr.: Center for Vikingetids- og Middelalderstudier.

MODE, KIRURGI OG IDENTITET

Steven Meisel:
"Makeover Madness",
Vogue, 2005

Mode, kirurgi og krop er et af emnerne på et seminar om identitet og iscenesættelse, hvor forskere og designere tager vejen omkring krop, køn og pornificering for at indkredse, hvordan moden bidrager til vores selvscenescættelse.

Den kosmetiske kirurgi bragte modefoto- grafen Steven Meisel bogstaveligt talt ind i billedet med sin fotoserie "Makeover Madness" i *Vogue* i sommeren 2005. Hvad der nærmere er på færde i dette krydsfelt mellem modefotografi og operationsteater, fortæller lektor Anne Jerselv om det ene af seminarets

fire indlæg om, hvordan vi konstruerer os selv og bliver konstrueret ud fra diverse kulturelle skabeloner. En af dem er den såkaldte Goth-subkultur, som lektor Peter Brix Søndergaard bruger som afsæt for en undersøgelse af rebelskhedens ikonografi og hvordan den fungerer i et kønnet identitetsarbejde.

Fra designverdenen kan man møde den tidligere pornostjerne Katja K, der fortæller om sit arbejde med celebrity branding og markedsføringen af sit eget lingerimærke, der udfordrer kønsroller, seksualitet og identitet. Og designeren Anna Gulmann møder også op

for at fortælle om sit udstillingsprojekt "Babes in Sport". Her bruger hun patchwork, perlesyning og korsstingsbroderi til en nyfortolkning af traditionelle sportsdragter til dressurridning, kunstskejteløb, curling og boksning.

MODE, IDENTITET OG ISCENESÆTTELSE SEMINAR
TIRSDAG D. 11. APRIL KL. 10-16
KASERNEN, STORE SAL,
LANGELANDSGADE 139

KØN & VIDENSKAB

KL. 13.13-15. NARRATIVE AND SOCIAL CHANGE

Guest lecture by Professor Carol Colatella, Georgia Institute of Technology, on Reconfiguring Stereotypes of Women Doctors. Building 1410, Room 044. Organizers: Dept. of History, Dept. of Information Studies; ASCA.

Lørdag 22.

KROP & FILOSOFI

KL. 10-14.30. SØREN KIERKEGAARD-TRÆNING

Scenekunstneren Claus Damgaard, der er "kunstner i gæsteprofessorat" ved Det Humanistiske Fakultet, byder på en fysisk og oplevelsesbaseret undervisning, der giver en anden forståelse af den danske filosof. Denne gang med træning i at træde i karakter. Filosofen Henrik Klindt-Jensen perspektiverer temaet. Tilmelding en uge før på cfucd@hum.au.dk. Gratis. Lok. 122, bygn. 1453, Nobelparken. Arr.: Det Humanistiske Fakultet.

Mandag 24.

MUSIK

KL. 20. KONCERT

Klüvers Big Band med trompetisten Lars Vissing og saxofonisten Claus Waidtløw. Entré kr. 30/50. Pakhuset, Nordhavnsgade 1. Arr.: sTUDENTERHUS ÅRHUS.

Tirsdag 25.

KL. 16-18. NY TESTAMENTE OG POPULÆRKULTUR

Prof. dr. theol. Mogens Müller om Jesus-historiens vækst i de kanoniske og apokryfe evangelier, hvor der efterhånden tegner sig et klart skel mellem at være optaget af læren og at beskæftige sig med en underfuld personlighed. Ph.d.-stipendiat Marie Vejrup Nielsens indlæg ser på brugen af Jesus-figuren i *Da Vinci Mysteriet* og andre nutidige fortællinger og kæder det sammen med en moderne søgen efter en "historisk Jesus" bag om kirkens autoritative udgave. Aud. 2, Det Teologiske Fakultet.
Arr.: Teologisk Forening.

HISTORIE

KL. 16. AKADEMIKER MED ORDBLINDHED

Med udgangspunkt i sit eget liv fortæller Marianne Jøved (R) om at være akademiker med læse- og skriv vanskeligheder. Flere oplysninger får hos rådgiver Anders Dræby Sørensen, telefon 8942 2373 eller e-post: ans@adm.au.dk.

RELIGION

KL. 19. 30. EURO-ISLAM

Er det overhovedet meningsfuldt at tale om "euro-islam"? spørger ph.d.-studerende Inge Liengaard, der præsenterer den egyptisk-schweiziske skribent Tariq Ramadan, som markerer sig både blandt muslimer og i den bredere offentlighed og ofte beskrives som repræsentant for den såkaldte "euro-islam". Og hvordan forholder danske imamer sig til emner som sekularitet, modernitet, sharia og ijthad (genfortolkning)? Kr. 25. Mødelokale 2, Studenternes Hus.
Arr.: Religionsvidenskabelig Forening.

Onsdag 26.

SPOUSES

KL. 10-12. INTERNATIONAL SPOUSES GROUP

Faculty Club, Building 1421, Fredrik Nielsens Vej.

KL. 14.15. ÆSTETISK SEMINAR

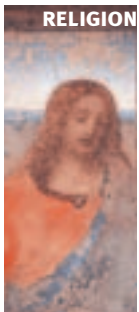
Professor Aidan Day, University of Aarhus, on Bob Dylan's lyrics and the apparent contradiction between a postmodern and a religious sensibility in Dylan's work. Lok. 124, Kasernen, Langelandsgade.
Arr.: Fællesæstetisk Forskergruppe og Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

KARRIERE

KL. 14.15. MEDIEVIDENSKABERE PÅ ARBEJDSMARKEDET

Hvilke jobs kan en kandidatuddannelse i medievidenskab føre til? Hvordan var vejen fra studium til

job, og hvordan fik jeg mit første job? Tre medievidenskabere giver gode råd til studerende og studiet. Lok 138, Adorno Bygning, Helsingforsgade 8. Arr.: Institut for Informations- og Medievidenskab.

BIOTEK
KL. 14.15. BIRC-SEMINAR
Ulf Lagercrantz, Uppsala University, on gene expression variation in natural populations of Arabidopsis. Colloquium 02, Building 1090, Hoegh-Guldbergsgade 10. Abstract: www.birc.au.dk

POLITOLOGI
KL. 16.15. TIL FORSVAR FOR FJENDSKABET
Amanuensis Mikkel Thorup argumenterer for fjendskabet som videnskabeligt objekt og for en bredere forståelse af fjendskabet end den moralistiske ensidige fordømmelse, vi oplever i dag. Lok. SII, bygn. 1332. Arr.: Kritisk Profil.

Torsdag 27.

PERSONLIG VÆKST
KL. 16-20. MELLEM UDVIKLING OG UDBYTT
Seminar om personlig vækst og markedskræfter. Hvordan skal vi forstå og håndtere den kultur, som vi er i fuld gang med at skabe? Har vi fået sjælen i markedsmaskinen eller hvad er der på spil? Entre: 80/ 60 (stud.) Se www.teaterfelix.dk
Tilmelding: teaterfelix@mail.dk / 50504816
Nordhavns­gade 1. Arr.: Teater Felix, Kaospiloterne, STUDENTERHUS ÅRHUS m.fl.

IDÉHISTORIE
KL 19.30. EN DRENGS KØLIGE HÅND
Seminarie­lektor André Danielsen, CVU, Sønderjylland om Hans Jørgen Thomsen in memoriam. Hornungstuen, Studenternes Hus. Arr.: Idéhistorisk Forening.

TEOLOGI
KL. 19.30. DEN BARMHJERTIGE SAMARITANER
Den kendte lignelse er ikke bare en fortælling, der opfordrer os til at gøre det gode, mener studie­lektor Ole Davidsen. Den rejser flere interessante teologiske spørgsmål og tematiserer den skabelsesteologiske baggrund for Jesu op­gør med Loven. Richard Mortensen-stuen, Studenternes Hus. Arr.: Studenterkredsen.

Fredag 28.

ÆSTETIK-SEMINAR
KL. 9-16. ARTS AND TRADE
Seminar on art in commodity culture – a theatrical business. Guest lecturer: Helle Brokjær – professional theatre director. Room 216, building 1467. www.aestetik.au.dk Org.: Institut for Æstetiske Fag.

FORSKNING
KL. 14.15-16. VIDENSSAMFUNDET
I en fore­drags­række om et af fakultetets fokusområder taler lektor Torunn Kjølnør om “Performativitet og teatralitet”. Hornungstuen, Studenternes Hus. Arr.: Det Humanistiske Fakultet.

AFSKEDS-FORE-LÆSNING
KL. 14. AFSKEDSFORELÆSNING
Historikeren professor Jens Engberg om “50 års uni­versitetshistorie – som jeg så det”. Søauditorierne. Arr.: Afdeling for Historie.

Mandag 1.

INTELLIGENT DESIGN
KL. 15.15. EVOLUTION OG KOMPLEKSITET: DARWINISMENS MANGE ANSIGTER
Professor Niels Henrik Gregersen sætter fokus på sammen­hængen mellem evolutionens fysiske og biologiske aspekter i fore­drags­rækken om intelligent design. Hvad det vil betyde for udviklingen af en teologi, der tager ved lære af darwinismens udfordringer, hvis det f.eks viser sig, at der findes noget i retning af en Fjerde Termodynamisk Lov, som mere eller mindre sikrer en generel tendens mod biologisk kompleksitet. Mødelokale 2, Studenternes Hus. www.teo.au.dk/teonat/program
Arr.: Forum Teologi Naturvidenskab.

GRUNDTVIG OG ...
KL. 19.30. GRUNDTVIGIANISME I DET 20. ÅRHUNDREDE
Historikeren Jes Fabricius-Møller om Grundtvig som nationalt ikon og ideologisk præ­gelknabe. Om sammen­hængen mellem grundtvigianisme og nazisme, velfærdsstat, eksamensfrihed, Mao, bispevalg, fodbold og månedens tilbud i Kvickly – blandt meget andet. Kr. 25 for ikke-medlemmer. Mødelokale 2, Studenternes Hus. Arr.: Historia.

KONFERENCE OM YTRINGSFRIHED

Muhammed-karikaturer, hovedtørklæder og præsters juleprædikener har de seneste måneder udløst en voldsom debat om ytringsfriheden. Alle har en mening om de temaer og det lille “men” er nærmest blevet afgørende for, om man er for eller imod ytringsfrihed.

En gruppe forskere fra Jura, Statskundskab og Teologi har nu i al hast grebet den aktuelle anledning og arrangeret en konference, der skal belyse ytringsfriheden som en filosofisk problemstilling med både politiske, retlige, religiøse, historiske og menneskelige dimensioner og deres samspil.

– Vi sigter mod en konference for et forholdsvis bredt publikum, så oplæggene ikke er for fagligt krævene, men på den anden side vil vi alligevel gå lidt “to the point”, siger en af arrangørerne, lektor Gorm Harste fra Institut for Statskundskab, der kommer med et indlæg om Oplysningstidens filosofi om ytringsfrihed.

De øvrige overskrifter er “Selvcensur, krænkede følelser og permissiv ytringsfrihed – et lærestykke om modernisme”, “Kristendom og ytringsfrihed – i sprogfilosofisk belysning”, “Ytringsfrihed og retsfilosofi”, “Ytringsfrihed – fra Milton til Mill” og endelig “Tolerance og ytringsfrihed i international politik”. Dagen slutter med debat, hvor ordet er frit.

**YTRINGSFRIHEDENS FILOSOFI
KONFERENCE
19. APRIL KL. 10-16.30
HORNUNG-STUEN, STAKLADEN**

ONDSKAB

Onskaben er tilbage på den akademiske dagsorden. Det viser sig bl.a. i omfanget af de bøger og artikler om emnet, der er udgivet siden en vis skelsættende septemberdag i 2001. Og nu sætter filosoffer i Århus også “det onde” til debat på en dag viet temaet, som Holocaust i årtier har været den ultimative, men også ordløse definition på.

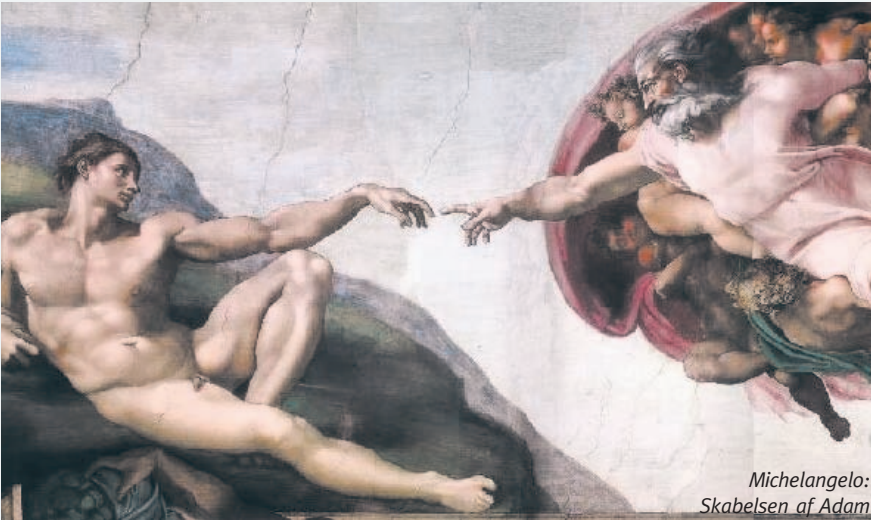
Holocaust gjorde det absolut onde uforståeligt og uforklarligt. Men 11. september aktualiserede en debat om, hvorfor mennesker begår onde handlinger, forklarer ph.d.-stipendiat Carsten Fogh-Nielsen om baggrunden for arrangementet, som Filosofisk Studenter Kollo-

MUSIK I HJERNEN

For forskere, der vil undersøge, hvordan hjernen fungerer, er studiet af musikere og ikke-musikere oplagt, fordi musik opleves, udøves og deles af mennesker i alle samfund, aldre og sociale grupper. Men der er langt fra den totalt tonedøve til den professionelle musiker, som kan knytte komplicerede bevægelser, auditive og følelsesmæssige aspekter sammen til et helstøbt musikalsk udtryk. Med de moderne scanningsteknikker har forskerne i dag mulighed for at udforske de forskelle og få viden om, hvad der sker i hjernen. Samtidig henter musikforskningen også ny indsigt og viden.

Hvor langt forskningen er nået kommer bl.a. en række internationalt anerkendte top-forskere med svar på ved en international konference om musik- og hjerneforskning, der samtidig afspejler bredden i forskningen. Den viser sig blandt andet i et samarbejde mellem Center for Funktionelt Integrativ Neurovidenskab (CFIN) og og Det Jyske Musikkonservatorium via musik- og hjerneforskeren Peter Vuust. Og netop de to institutioner står sammen med Psykologisk Institut og Afdeling for Musikvidenskab ved Aarhus Universitet bag konferencen.

Ud over de fire internationale topforskere har en række førende danske forskere inden for det musikvidenskabelige område også indlæg på konferencen, der naturligvis også byder på flere musikalske indslag. Konferencen foregår på engelsk, er gratis og åben for alle. Tilmelding og flere oplysninger på www.musicinthebrain.dk

Michelangelo:
Skabelsen af Adam

CAFÉMØDE OM INTELLIGENT DESIGN

Forestillingen om Intelligent Design (ID) og en guddommelig skaberkraft bag den darwinistiske evolutionsteori er stærkt omstridt, men viser, at religion stadig spiller en stor rolle i en moderne vestlig-videnskabeligt kultur.

Modstanderne kalder ID for kreationisme med et pseudo-videnskabeligt tilsnit. Fortalerne påpeger, at biologiens evolutionslære helt mangler at gøre rede for begyndelsen, skabelsen, og at ID giver et sådant bud.

Videnskabscaféen i Århus har denne aften inviteret sognepræsten Esper Dalsgaard, biologen Arn Gyldenholm, filosoffen Jakob Howhy og idéhistorikeren Casper Andersen til at diskutere intelligente design, baggrunden for

striden og dens kernepunkter. Spørgsmålet er om vi kan lære noget af ID og den debat, den har udløst.

Videnskabscaféen i Århus er finansieret af Videnskabsministeriet og Det Naturvidenskabelige Fakultet og har som mål at sætte fokus på aktuelle emner og skabe dialog mellem videnskab, kunst, kultur og caféens publikum. Denne aften's café er arrangeret i samarbejde med STUDENTERHUS ÅRHUS.

**VIDENSKABSCAFÉ OM INTELLIGENT DESIGN
ONSDAG DEN 19. APRIL
STUDENTERHUS ÅRHUS, NORDHAVNSGADE 1**

kvium arrangerer i samarbejde med Afdeling for Filosofi.

I den angelsaksiske verden er “det onde” genstand for en omfattende diskussion blandt

filosoffer, som har søgt forklaringer på, hvorfor mennesker begår handlinger, der bedømmes som onde. Det er en debat, der med psykologiske, sociale og politiske vinkler har holdt sig inden for en antropologisk tilgang.

– Det interessante spørgsmål om det onde i mere abstrakt, metafysisk forstand har i de senere år dog fået mere vægt i debatten. Og på temadagen er der fokus på dette aspekt, hvor det onde ses som mere end en følge af nogle omstændigheder, fortæller Carsten Fogh-Nielsen.

**DET ONDE
FREDAG D. 21. APRIL KL. 9-17
MØDELOKALE 1, STUDENTERNES HUS**

Wassily Kandinsky:
Impression III – Concert 1911.
Olie på lærred. Städtische Galerie
im Lenbachhaus, München

**MUSIC IN THE BRAIN – EXPERIENCE & LEARNING
21.-22. APRIL KL. 10-18
DET JYSKE MUSIKKONSERVATORIUM**

Søren Kjeldgaard / AU-foto

Undgå brølere

Redaktionen suppleret med studentemedhjælp og praktikant.

Hvad i alverden sker der? Er redaktionen gået amok? Har de en skrue løs? Er pæren gået? Hvorfor bruger de et reklameslogan, som alle er dødtrætte af at høre på? Og hvorfor hulen står de der i fuld Kansas-outfit og ligner en flok håndværkere, ingen ved sine fulde fem kunne finde på at hyre til at slå så meget som et stålsøm i. Talking about the wrong stuff ...

“Skal I nu endelig til at bestille noget?”, spurgte den venlige Annette fra M.P. Beslag, da hun venligst lånte redaktionen seks sæt arbejdstøj – naturligvis mod behørig omtale i artiklen. Den slags leflen for kapitalen er selvfølgelig ikke noget for en fri og uafhængig redaktion som *CAMPUS* – derfor ikke et ord mere om M.P. Beslag.

Nye profitmuligheder

Og dog. For sagen er jo den, at redaktionen har forsøgt at udvide sit arbejdsområde, siden vi i februar lagde beslag på M.P. Beslags gamle pastelfarvede bygning på Finlandsgade. Iværksætterrånden på Katrinebjerg kom over os. Med en placering klos op ad Center for Entrepreneurship følte vi os pludselig som innovative, omstillingsparate entreprenører. Vi så nye indtjeningsmuligheder for det gamle universitet.

Det hele begyndte med en masse henvendelser. Folk strømmede ind ad skydedøren. Men de var aldrig fra universitetet, på nær når det var den interne post. Det var derimod folk, der lige skulle have nogle kvalitetsspånskruer med enhedskærv, kantlistemaskiner med indstillelige sideanslag eller galvaniserede montagevinkler til 5mm-skruer. Tro det eller lad være, men der er fantastisk salg i den slags – uden tvivl mere end der er i universitetsaviser.

Andre gange var det folk, der tydeligvis ikke havde et ærligt ærinde, som den dag to suspekter pludselig listede ind i lokalet. “Vi kigger os lige omkring,” sagde de frejdigt,

men luskede heldigvis af i samme øjeblik uden at spørge til prisen på de nyeste borebits med titaniumsbelægning.

Fred være med dem. De betalende kunder virkede til at være i klart overtal, og derfor tænkte vi, at der var basis for en lille joint venture – ja hvem ved, måske endda på længere sigt en egentlig fusion – mellem universitet og M.P. Beslag: Vi fortsætter med sælge kvalitetsværktøj til gør det selv-folket fra Finlandsgade mod at få del i overskuddet – for eksempel 50 procent. Det kunne nok være med til at finansiere en del af universitetets ambitiøse plan for flere ph.d.er, tænkte vi.

Manden fra Millarco

Men vi kom aldrig længere. Planen blev opgivet en eftermiddag tæt på deadline, da en mand kom ind ad døren med en stor papkasse. Han var fra *Millarco*, sagde han. Wow, tænkte vi på den godt sukkerkolde redaktion, så er der søde sager en masse. I vores fælles uvidenhed troede vi alle, at manden kom fra *Malaco*, den hæderkronede svenske producent af kvalitetsslik som Familie Guf og Super Mix. Men kassen var bestemt ikke fyldt med søde oplevelser, men derimod med

knib- og spidstænger i hærdet carbon-stål fra en århusiansk producent af værktøj, haveartikler og interiørbeslag.

Med så dårligt branchekendskab opgav vi på stedet alle de flyvske planer. Det ville simpelthen kræve kompetenceudvikling af enorme dimensioner at blive dygtige sælgere af håndværkerartikler. Skomagere skal som bekendt blive ved deres læst, og det skal skriveverkarle nok også, så vi fortsætter med det, vi mener, vi er gode til.

Og her er vi så tilbage ved overskriften. Har du en god historie fra universitetets verden, så kom endelig forbi *CAMPUS*-redaktionen på Finlandsgade. Vi er altid i arbejdstøjet og vil meget gerne have besøg af folk, vi faktisk kan hjælpe. Og skulle du lige stå og mangle en dørholdermagnet med afbryderkontakt eller en beslagsømpistol til week-endens carport-projekt, ja så ved vi i hvert fald, hvor M.P. Beslag er flyttet hen. Den nye adresse er Søren Frichs Vej 49 i Åbyhøj. Og så har vi vist også reklameret nok som tak for lån af tøj.

Hans Plauborg / hhp@adm.au.dk

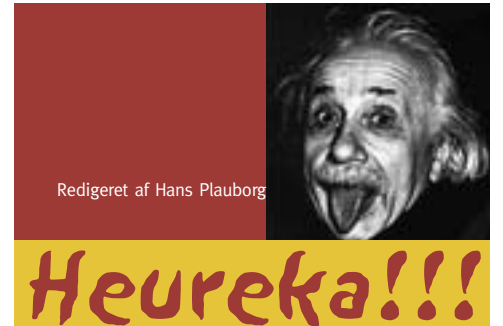
Vind et måltid

Hvor mange meter stiger havoverfladen, hvis hele Antarktis smelter?

Send sms til **2899 2577**

senest tirsdag den 18. april.

Vinderne af quizzen i sidste nummer blev Palle Nørgaard, Stine Kalsmose og Kirsten Skrivers, der alle får et gavekort til en middag, som denne gang er sponsoreret af Matematisk Kantine.

Energidrik bedrager promillen

En brasiliansk undersøgelse advarer nu mod, at man mikser stærke energidrikke som Red Bull med stærk alkohol som f.eks. vodka. Blandingen er blevet uhyre populær over det meste af verden, fordi de koffeinholdige energiprodukter giver en opkvikkende virkning, som får en til at føle sig mindre fuld og derfor også i stand til at klare mere – f.eks. at køre bil. I virkeligheden er de potente drinks blot med til at bedrage promillen, viser undersøgelsen fra Sao Paulos universitet.

I forsøget lod forskerne 26 unge mænd i 20'erne få et par promiller inden for vesten. Nogle fik ren alkohol, mens andre fik et miks af alkohol og energidrik. Derefter testede de deres motoriske og visuelle evner. Alle forsøgspersoner, der havde drukket de miksede drinks, følte sig mindre påvirkede end dem, der havde drukket ren alkohol. Men deres evner til at koordinere deres bevægelser og genkende forskellige billeder havde lidt lige så meget skade som hos de personer, der havde fået den rene vare.

Hunde reagerer på Mona Lisa

Hunde reagerer stort set ens, når de udsættes for billeder af da Vincis berømte billede af Mona Lisa. Det viser en undersøgelse af over 200 hunde af forskellige racer lige fra ruhårede gravhunde til bengalske terriere.

Det er en amerikansk forskergruppe, der tidligere har undersøgt bl.a. kattes reaktioner på fuldskeggede mænd (“Feline Reactions to Bearded Men,” Catherine Maloney, Sarah J. Lichtblau, Nadya Karpook, Carolyn Chou og Anthony Arena-DeRosa, *Journal of Irreproducible Results*, vol. 36, no. 3, May/June 1991, pp. 16-18), der nu har taget springet ud i et hidtil uopdyrket forskningsområde.

Eksperimentet fandt sted over en periode på otte måneder, hvor hver hund blev udsat for Mona Lisas berømte smil i henholdsvis et veloplyst rum og i total mørke. Uafhængigt af observationsbetingelserne reagerede alle hunde stort set ens på billedet. De snuste eller slikkede eller bed i billedet. De fleste gjorde alle tre ting. Forskerne kunne dermed konkludere, at hunde i hvert fald ikke forholder sig indifferente til billeder af Mona Lisa. Resultatet er endnu ikke blevet publiceret.

Sød lider i smog

Der er højst sandsynlig en sammenhæng mellem mænds sædkvalitet og ozonforurening (smog) i luften, viser ny forskning fra University of Southern California.

Forskerne undersøgte sædkvaliteten af 48 raske mænd i alderen 18-35 år ti gange over to år. Samtidig tog de prøver af luftkvaliteten i de områder, hvor mændene boede. Det viste sig, at niveauet af ozon i det område, mændene boede, var direkte relateret til antallet af sædceller i mændenes sæd. Jo mere smog, jo færre sædceller. Til gengæld havde niveauet af andre forureningspartikler som kulilte og nitrogendioxid ingen indvirkning på antallet og kvaliteten af sædcellerne, skriver forskerne i det seneste nummer af *Environmental Perspective Journal*.